

projekt

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 2014 r.

**w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji
Rolnictwa**

Na podstawie art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 98, poz. 634, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres i sposoby realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją”, w tym warunki i tryb udzielania wsparcia dla przedsięwzięć realizowanych w ramach tych zadań.

§ 2. 1. Agencja udziela pomocy finansowej z przeznaczeniem na:

- 1) realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej, przetwórstwie produktów rolnych, w przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków, w rybactwie śródlądowym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1471, z późn.zm.²⁾) lub wprowadzania do obrotu produktów rybnych;
- 2) tworzenie lub powiększenie gospodarstw rolnych przez młodych rolników, o których mowa w art. 2 pkt 34 rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193, z 1.07.2014, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 702/2014”;

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 115, poz. 961, z 2010 r. Nr 76, poz. 490 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 34, poz. 168, z 2012 r. poz. 243 oraz z 2014 r. poz. 341.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 200, poz. 1322, Nr 182, poz. 1228, z 2013 r. poz. 628 i poz. 1158.

- 3) wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich;
- 4) zbiór, transport i unieszkodliwianie padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie;
- 5) kształcenie mieszkańców wsi uprawnionych do otrzymania pożyczek i kredytów studenckich na zasadach określonych w przepisach o pożyczkach i kredytach studenckich;
- 6) realizację innych zadań wynikających z polityki państwa w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi i przetwórstwa produktów rolnych lub w zakresie objętym działem administracji rządowej – rybołówstwo.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 6, jest udzielana podmiotom, które nie znajdują się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 14 rozporządzenia nr 702/2014.

3. Wykaz działalności w zakresie rolnictwa, przetwórstwa produktów rolnych, przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków, rybactwa śródlądowego lub wprowadzania do obrotu produktów rybnych objętych pomocą, o której mowa w ust. 1 pkt 1 - 3 i 6, jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Pomoc, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, polega na:

- 1) stosowaniu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych, zwanych dalej „dopłatami”, udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji;
- 2) udzielaniu gwarancji lub poręczeń spłaty kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji.

2. Pomoc, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, jest udzielana zgodnie z:

- 1) art. 14 i 18 rozporządzenia nr 702/2014 – na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej;
- 2) art. 17 rozporządzenia nr 702/2014 - na realizację inwestycji w przetwórstwie produktów rolnych;

- 3) z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi udzielania pomocy państwa w zakresie rybołówstwa i akwakultury – na realizację inwestycji w przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków, w rybactwie śródlądowym lub wprowadzaniu do obrotu produktów rybnych.
3. Pomoc, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, polegająca na stosowaniu dopłat udzielana wyłącznie na zakup użytków rolnych ma charakter pomocy *de minimis* w rolnictwie i jest udzielana zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z dnia 24.12.2013, str. 9), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1408/2013”, oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.
4. Warunkiem udzielenia pomocy, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, polegającej na stosowaniu dopłat, jest dołączenie przez kredytobiorcę do wniosku o udzielenie kredytu bankowego planu inwestycji.
5. Zakres inwestycji objętych pomocą, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.
6. Łączna wysokość pomocy, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem ust. 3 oraz § 8 ust. 2 pkt 1, nie może przekroczyć:
- 1) na gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej:
    - a) 40 % kwoty udzielonego kredytu bankowego,
    - b) 60 % kwoty udzielonego kredytu bankowego, jeżeli inwestycja jest realizowana przez młodego rolnika, o którym mowa w art. 2 pkt 34 rozporządzenia nr 702/2014, który rozpoczął działalność rolniczą w rozumieniu przepisów o podatku rolnym nie wcześniej niż 5 lat przed dniem złożenia wniosku o udzielenie kredytu,
    - c) 60 % kwoty udzielonego kredytu bankowego, jeżeli inwestycja jest prowadzona w dziale specjalnym produkcji rolnej lub gospodarstwie rolnym:
      - położonym na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) określonych w przepisach o

wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich lub

- w celu poprawy stanu środowiska naturalnego lub poprawy warunków dotyczących dobrostanu zwierząt wykraczających poza wymagania określone w przepisach UE, w tym zakresie;
  - 2) w przetwórstwie produktów rolnych 40% kwoty udzielonego kredytu bankowego;
  - 3) w przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków, rybactwie śródlądowym lub w przypadku wprowadzania do obrotu produktów rybnych 40% kwoty udzielonego kredytu bankowego.
7. Kwoty kredytów bankowych objęte pomocą, o której § 2 ust. 1 pkt 1, polegającą na stosowaniu dopłat nie mogą przekroczyć:
- 1) 80 % wartości nakładów na realizację inwestycji w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej lub w zakresie rybactwa śródlądowego lub wprowadzania do obrotu produktów rybnych i nie mogą wynosić więcej niż 5 mln zł;
  - 2) 70 % wartości nakładów na realizację inwestycji i nie mogą wynosić więcej niż 10 mln zł w przypadku przetwórstwa produktów rolnych;
  - 3) 70 % wartości nakładów na realizację inwestycji i nie mogą wynosić więcej niż 8 mln zł w przypadku przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków.
8. Kwoty kredytów bankowych, o których mowa w ust. 7, mogą być udzielane temu samemu podmiotowi, bez względu na liczbę realizowanych inwestycji, do wysokości:
- 1) 5 mln zł - w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej lub w zakresie rybactwa śródlądowego lub wprowadzania do obrotu produktów rybnych;
  - 2) 10 mln zł - w przetwórstwie produktów rolnych;
  - 3) 8 mln zł w przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków.
9. W przypadku podmiotów obowiązanych do sporządzania, na podstawie odrębnych przepisów, skonsolidowanych sprawozdań finansowych wysokość

kwoty, o której mowa w ust. 7 i 8, jest ustalana łącznie dla jednostki dominującej i jednostek zależnych.

10. Oprocentowanie kredytów bankowych, o których mowa w ust. 7, może być zmienne i nie może wynosić więcej niż stopa referencyjna WIBOR ustalana dla pożyczek na rynku międzybankowym udzielanych na okres 3 miesięcy (WIBOR 3M), zaokrąglona do drugiego miejsca po przecinku, powiększona o 3 punkty procentowe.
11. Przy ustalaniu wysokości oprocentowania kredytu, o którym mowa w ust. 10, stosuje się stopę referencyjną WIBOR 3M ogłaszaną na dwa dni robocze przed dniem zawarcia umowy kredytowej, a dla kolejnych 3 miesięcznych okresów ogłaszaną na dwa dni robocze przed upływem poprzedniego 3 miesięcznego okresu, przy czym pierwszy 3 miesięczny okres rozpoczyna się w dniu zawarcia umowy kredytowej.
12. Oprocentowanie należne bankowi jest płacone przez:
  - 1) kredytobiorcę – w wysokości 0,5 oprocentowania obliczonego zgodnie ze sposobem określonym w ust. 10;
  - 2) Agencję – w pozostałej części, jednak dopłata nie może być wyższa niż łączna wysokość pomocy obliczonej zgodnie ze sposobem określonym w ust. 6.

§ 4. 1. Pomoc, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 2, jest udzielana zgodnie z art. 18 rozporządzenia nr 702/2014 i polega na:

- 1) częściowej spłacie kapitału kredytu bankowego przeznaczonego na sfinansowanie części kosztów zakupu użytków rolnych;
- 2) udzielaniu gwarancji lub poręczeń spłaty kredytów bankowych na sfinansowanie części kosztów zakupu użytków rolnych.

2. Warunkiem udzielenia pomocy, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 2, jest:

- 1) dołączenie przez kredytobiorcę do wniosku o udzielenie kredytu bankowego planu inwestycji, którego realizacja powinna rozpocząć się w okresie 9 miesięcy od dnia zawarcia umowy kredytowej;

- 2) posiadanie kwalifikacji zawodowych w zakresie rolnictwa, potwierdzonych odpowiednim świadectwem lub dyplomem.
3. Osobie nieposiadającej kwalifikacji zawodowych w zakresie rolnictwa może być przyznana pomoc, o której mowa w ust. 2, jeżeli zobowiąże się do uzyskania, w okresie 3 lat od dnia udzielenia kredytu bankowego, kwalifikacji zawodowych w zakresie rolnictwa .
4. Oświadczenie o sposobie uzupełnienia wykształcenia - w przypadku, o którym mowa w ust. 3, sporządza się zgodnie ze wzorem udostępnionym na stronie internetowej administrowanej przez Agencję.
5. Plan inwestycji, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, powinien zawierać:
  - 1) opis sytuacji przed uzyskaniem pomocy, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 i opis sytuacji gospodarstwa rolnego po jej otrzymaniu;
  - 2) opis działań, które będą podejmowane na nabytych użytkach rolnych;
  - 3) wskazanie powierzchni użytków rolnych, na których będzie prowadzona produkcja rolna po powiększeniu powierzchni gospodarstwa rolnego albo wskazanie powierzchni nowo utworzonego gospodarstwa rolnego, która nie może być mniejsza niż średnia powierzchnia gruntów rolnych w danym województwie, ogłoszona na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego;
  - 4) zobowiązanie, iż kredytobiorca w okresie 18 miesięcy od rozpoczęcia działalności rolniczej w rozumieniu przepisów o podatku rolnym będzie czynnym zawodowo rolnikiem, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347, z 20.12.2013, str. 608).
6. Łączna wysokość pomocy, o której mowa w § 2 ust.1 pkt 2, nie może przekroczyć 60% kwoty kredytu i nie może być wyższa niż 280 tys. zł.
7. Kwota pomocy, o której mowa w ust. 6, polegająca na częściowej spłacie kapitału kredytu bankowego jest wypłacana w dwóch ratach, przy czym:

- 1) pierwsza rata w wysokości 80% kwoty pomocy, o której mowa w ust. 6, jest wypłacana niezwłocznie po dostarczeniu odpisu aktu notarialnego zakupu użytków rolnych;
  - 2) druga rata jest wypłacana po 5 latach od dnia zawarcia umowy kredytowej, pod warunkiem zrealizowania planu inwestycji, o którym mowa ust. 2 pkt 1, lub w przypadku osób, o których mowa w ust. 3, pod warunkiem dostarczenia w okresie 3 lat od dnia udzielenia kredytu bankowego dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych.
8. Kwoty kredytów bankowych z częściową spłatą kapitału przeznaczone na sfinansowanie części kosztów zakupu użytków rolnych nie mogą przekroczyć 90% wartości nakładów inwestycyjnych na gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej i nie więcej niż 5 mln zł.
9. Wykaz kierunków studiów, zawodów i specjalności oraz tytułów kwalifikacyjnych w zakresie rolnictwa potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.
- § 5.1. Pomoc, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, polega na:
- 1) stosowaniu dopłat udzielanych do kredytów bankowych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz kosztów odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3;
  - 2) udzielaniu gwarancji lub poręczeń spłaty kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów, o których mowa w pkt 1.
2. Pomoc, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, jest udzielana zgodnie z przepisami:
- a) rozporządzenia nr 1408/2013 oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej – w przypadku gdy szkody, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, oszacowane przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia tych szkód, wynoszą do 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej z trzech ostatnich lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym

wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji, albo

- b) art. 25 rozporządzenia nr 702/2014 – w przypadku gdy szkody, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, wynoszą powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej, o której mowa w lit. a, lub gdy szkoda przekracza kwotę 1.050 zł - w przypadku szkód w środку trwałym.
3. Średnia roczna produkcja rolna, o której mowa w ust. 2, jest ustalana na podstawie danych rachunkowych lub dokumentów potwierdzających wielkość prowadzonej produkcji rolnej w danym gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej, a w przypadku braku takich danych lub dokumentów – na podstawie danych o średniej wielkości produkcji rolnej publikowanych przez jednostki doradztwa rolniczego, urzędy statystyczne lub Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy.
4. Warunkiem udzielenia pomocy, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, jest dołączenie przez kredytobiorcę do wniosku o udzielenie kredytu bankowego protokołu oszacowania szkód zawierającego określenie zakresu i wysokości szkód oszacowanych przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, przy czym w przypadku pomocy udzielanej zgodnie z ust. 2 lit. b, wojewoda potwierdza wystąpienie szkód na protokole.
5. W przypadku gdy gospodarstwo rolne jest położone na obszarze co najmniej dwóch województw, w których wystąpiły szkody, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, lub dział specjalny produkcji rolnej jest prowadzony na obszarze co najmniej dwóch województw, w których wystąpiły szkody, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, komisja powołana przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce położenia największej części tego gospodarstwa lub obszaru, na którym jest prowadzony dział specjalny produkcji rolnej, sporządza protokół zbiorczy zawierający określenie zakresu i wysokości szkód, uwzględniający dane zawarte w protokołach oszacowania szkód, o których mowa w ust. 4, przedłożonych przez

producenta rolnego w terminie umożliwiającym komisji przekazanie wojewodzie protokołu zbiorczego zgodnie z ust. 6 pkt 3.

6. Komisja, o której mowa w ust. 4:

- 1) składa się co najmniej z 3 osób, w tym z 1 przedstawiciela ośrodka doradztwa rolniczego oraz 2 osób mających wykształcenie wyższe albo średnie w zakresie rolnictwa, ekonomiki rolnictwa, rybactwa, a w przypadku szacowania szkód w budynkach lub budowlach służących do prowadzenia działalności rolniczej co najmniej 1 osoba wchodząca w skład komisji powinna mieć wykształcenie lub doświadczenie zawodowe w budownictwie;
- 2) dokonuje oszacowania szkód, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, w terminie do 2 miesięcy od dnia zgłoszenia przez producenta rolnego wystąpienia tych szkód, nie później jednak niż:
  - a) do czasu zbioru plonu głównego danej uprawy albo jej likwidacji, albo
  - b) w terminie do 3 miesięcy od wystąpienia gradu, deszczu nawalnego, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny – w przypadku szkód w środku trwałym, albo
  - c) w terminie do 12 miesięcy od ustąpienia wody umożliwiającego komisji rozpoczęcie szacowania szkód - w przypadku szacowania szkód w budynkach lub drzewach owocowych spowodowanych przez powódź, albo
  - d) do dnia 31 października danego roku, jeżeli ujemne skutki przezimowania wystąpiły do dnia 30 kwietnia tego roku albo do dnia 31 października roku następującego po roku, w którym w grudniu wystąpiły ujemne skutki przezimowania - w przypadku szacowania szkód w drzewach owocowych spowodowanych przez ujemne skutki przezimowania;
- 3) składa w terminie 30 dni od dnia oszacowania szkód, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, protokół oszacowania szkód wojewodzie właściwemu ze względu na miejsce wystąpienia tych szkód, a w przypadku protokołów zbiorczych, o których mowa w ust. 5, w terminie 45 dni od dnia oszacowania szkód.

7. Protokół oszacowania szkód zawiera:

- 1) imiona i nazwiska członków komisji;
- 2) datę oszacowania szkód, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3;
- 3) imię i nazwisko, adres i miejsce zamieszkania albo nazwę, adres i siedzibę producenta rolnego, albo adres i miejsce położenia gospodarstwa rolnego lub

prowadzenia działu specjalnego produkcji rolnej oraz numer identyfikacyjny producenta rolnego nadawany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności - jeżeli został nadany;

- 4) informacje o zakresie i wysokości szkód w uprawach, zwierzętach gospodarskich, rybach lub środkach trwałych;
- 5) informacje o kosztach, które nie zostały poniesione ze względu na wystąpienie szkód, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3;
- 6) informacje o kwotach uzyskanego odszkodowania z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych, zwierząt gospodarskich, ryb lub środków trwałych;
- 7) informacje o średniej rocznej produkcji rolnej ustalonej w sposób określony w ust. 3 w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej:
  - a) z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody, albo
  - b) z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji;
- 8) informację o kwocie obniżenia dochodu, o którym mowa w art. 25 ust. 6 rozporządzenia nr 702/2014;
- 9) informację o kosztach poniesionych z tytułu niezbrania plonów w wyniku wystąpienia szkód, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3;
- 10) datę wystąpienia szkód, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3;
- 11) czytelne podpisy członków komisji oraz producenta rolnego.

8. Do protokołu może być załączona dokumentacja fotograficzna szkód, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, o ile jest to niezbędne do prawidłowego oszacowania tych szkód.

9. Kwota pomocy, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, nie może przekroczyć kwoty stanowiącej różnicę między sumą wysokości poniesionej szkody ustaloną przez komisję, o której mowa w ust. 4, i kwoty kosztów poniesionych w związku z wystąpieniem szkód a kwotą wypłaconego odszkodowania z tytułu zawarcia umowy ubezpieczenia, zwanego dalej „odszkodowaniem” od ryzyka wystąpienia tych szkód i kwotą kosztów nieponiesionych w związku z wystąpieniem szkód.

10. Łączna wysokość pomocy, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, nie może przekroczyć:

- 1) 80% kwoty obniżenia dochodu obliczonego zgodnie z art. 25 ust. 6 rozporządzenia nr 702/2014 albo 80% kwoty intensywności pomocy brutto z tytułu szkód w środkach trwałych służących do prowadzenia działalności rolniczej, o których mowa w art. 25 ust. 7 rozporządzenia nr 702/2014;
- 2) 90 % kwoty obniżenia dochodu obliczonego zgodnie z art. 25 ust. 6 rozporządzenia nr 702/2014 albo 90% kwoty intensywności pomocy brutto z tytułu szkód w środkach trwałych służących do prowadzenia działalności rolniczej, o których mowa w art. 25 ust. 7 rozporządzenia nr 702/2014 – dla działów specjalnych produkcji rolnej lub gospodarstw rolnych położonych na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

11. Do ustalania wysokości oprocentowania kredytów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, stosuje się § 3 ust. 10 i 11.

12. Oprocentowanie należne bankowi jest płacone, z zastrzeżeniem ust. 13, przez:

- 1) kredytobiorcę - w wysokości:
  - a) 0,2 oprocentowania określonego w ust. 11 – w przypadku kredytów bankowych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji po wystąpieniu szkód, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, jeżeli w dniu wystąpienia tych szkód co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem łąk i pastwisk, lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej było ubezpieczonych co najmniej od jednego z ryzyk, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3;
  - b) 0,5 oprocentowania ustalonego w sposób określony w ust. 11 – w przypadku kredytów bankowych na sfinansowanie kosztów odtworzenia środków trwałych po wystąpieniu szkód, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3;
- 2) Agencję – w pozostałej części, jednak dopłata nie może być wyższa niż obliczona zgodnie z ust. 10.

13. Wysokość oprocentowania płaconego przez kredytobiorcę do kredytów bankowych udzielonych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji stanowi różnicę pomiędzy wysokością należnego bankowi oprocentowania i wysokością połowy oprocentowania płaconego przez Agencję stosowanego przy kredytach bankowych, o którym mowa w ust. 12 pkt 1 lit. a, jeżeli w dniu wystąpienia tych szkód co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem łąk i pastwisk, lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej nie było ubezpieczonych co najmniej od jednego z ryzyk, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3.

§ 6. 1. Pomoc, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 6, polega na:

- 1) stosowaniu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych:
  - a) grupom producentów rolnych wpisanym do rejestru grup producentów rolnych w rozumieniu przepisów o grupach producentów rolnych i ich związkach na sfinansowanie nabycia udziałów lub akcji spółek prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa produktów rolnych lub przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków;
  - b) producentom rolnym na sfinansowanie nabycia udziałów lub akcji spółek prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa produktów rolnych lub przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków lub udziałów jednoosobowych spółek Skarbu Państwa utworzonych w celu prowadzenia działalności w zakresie sztucznego unasienniania na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2002 r. Nr 207, poz. 1762 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 866);
- 2) udzielaniu gwarancji lub poręczeń spłaty kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie nabycia udziałów lub akcji, o których mowa w pkt 1.

2. Pomoc, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 6, ma charakter pomocy de minimis i jest udzielana zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 5) albo rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy

de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.06.2014, str. 45) oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

3. Łączna wysokość pomocy, o której mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2, nie może przekroczyć 50% kwoty udzielonego kredytu bankowego.
4. Kwoty kredytów bankowych objęte pomocą, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 6, polegającą na stosowaniu dopłat, nie mogą przekroczyć 80 % wartości:
  - 1) udziałów lub akcji spółek prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa produktów rolnych lub przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków nabywanych przez grupę producentów rolnych wpisaną do rejestru grup producentów rolnych w rozumieniu przepisów o grupach producentów rolnych i ich związkach, a ich wysokość nie może wynosić więcej niż 5 mln zł;
  - 2) udziałów lub akcji spółek prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa produktów rolnych lub przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków lub udziałów jednoosobowych spółek Skarbu Państwa utworzonych w celu prowadzenia działalności w zakresie sztucznego unasienniania na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, nabywanych przez producenta rolnego, a ich wysokość nie może wynosić więcej niż 4 mln zł.
5. Do ustalania wysokości kwot, o których mowa w ust. 1, w przypadku grup producentów rolnych wpisanych do rejestru grup producentów rolnych albo producentów rolnych obowiązanych do sporządzania na podstawie odrębnych przepisów skonsolidowanych sprawozdań finansowych, stosuje się § 3 ust. 9.
6. Kwoty kredytów bankowych, o których mowa w ust. 4 i 5 oraz w § 3 ust. 7, mogą być udzielane:
  - 1) tej samej grupie producentów rolnych wpisanej do rejestru grup producentów rolnych bez względu na liczbę zaciągniętych przez daną grupę kredytów, do wysokości 10 mln zł;
  - 2) temu samemu producentowi rolnemu, bez względu na liczbę zaciągniętych przez tego producenta rolnego kredytów, do wysokości 5 mln zł.

7. Do ustalania wysokości oprocentowania kredytów, o których mowa w ust. 1, stosuje się § 3 ust. 10 i 11.

8. Oprocentowanie należne bankowi płacone jest przez:

- 1) kredytobiorcę – w wysokości 0,5 oprocentowania obliczonego w sposób określony w § 3 ust. 10;
- 2) Agencję – w pozostałej części, jednak dopłata nie może być wyższa niż obliczona zgodnie z przepisami, o których mowa w ust. 2 i 3.

§ 7.1. Pomoc, o której mowa w § 3 – 6, dotyczy kredytów bankowych udzielanych przez banki w ramach przyznanych tym bankom limitów finansowych.

2. Agencja może zawierać umowy z bankami:

- 1) których kapitał własny jest nie mniejszy niż minimum kapitału własnego wymaganego przy tworzeniu nowego banku;
- 2) które prowadzą działalność na obszarze co najmniej 3 województw.

3. Przepisu ust. 2 pkt 2 nie stosuje się do banków zrzeszających i banków spółdzielczych zrzeszonych z bankami zrzeszającymi na zasadach określonych w przepisach o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

4. Umowa, o której mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) warunki kredytowania, w tym określenie wysokości wszelkich opłat i prowizji na rzecz banku związanych z kredytem bankowym, w tym pobieranych od czynności bankowych w okresie kredytowania w wysokości nieprzekraczającej 2% kwoty udzielonego kredytu;
- 2) szczegółowe warunki stosowania dopłat do oprocentowania kredytu bankowego i częściowej spłaty kapitału;
- 3) zakres, sposób i terminy przekazywania Agencji informacji stanowiącej podstawę planowania kwoty dopłat i kwoty na częściową spłatę kapitału na rok następny, w tym prognozy kwot kredytów bankowych planowanych do udzielenia w roku następnym;

- 4) terminy powiadamiania o limicie dopłat i na częściową spłatę kapitału;
  - 5) sposób i terminy zgłaszania zapotrzebowania i rozliczania dopłat oraz częściowej spłaty kapitału;
  - 6) warunki monitorowania wykorzystania i spłaty kredytu bankowego;
  - 7) sposób przeprowadzania przez Agencję i bank kontroli realizacji przez kredytobiorcę umów kredytu objętych dopłatami lub częściową spłatą kapitału;
  - 8) sposób przeprowadzania przez Agencję kontroli realizacji przez bank umów kredytu;
  - 9) warunki zwrotu Agencji dopłat lub ich części lub kwot na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego przez:
    - a) bank - w przypadku udzielenia kredytu bankowego niezgodnie z przepisami rozporządzenia lub postanowieniami umowy albo w przypadku nienależnego pobrania dopłat lub częściowej spłaty kapitału,
    - b) kredytobiorcę - w przypadku wykorzystania przez niego kredytu bankowego niezgodnie z umową kredytu lub przeniesienia posiadania - bez zgody banku - użytków rolnych, gospodarstw rolnych lub ich części, obiektów lub urządzeń nabytych za kredyt bankowy z dopłatami lub z częściową spłatą kapitału, jeżeli przeniesienie ich posiadania nastąpiło w okresie kredytowania lub w okresie pięciu lat od dnia ich nabycia.
5. Bank dokonuje Agencji zwrotu całości, a w przypadkach określonych w umowie, o której mowa w ust. 2, części dopłat lub kwoty na częściową spłatę kapitału kredytu, w terminie 2 dni roboczych od dnia:
- 1) stwierdzenia zaistnienia okoliczności, o których mowa w ust. 4 pkt 9 lit. a;
  - 2) otrzymania należności lub części należności, na którą składają się:
    - a) kwoty udzielonych dopłat lub kwoty na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego oraz
    - b) odsetki w wysokości jak dla zaległości podatkowych, naliczone od dnia przekazania przez Agencję do banku dopłat lub kwot na częściową spłatę kapitału do dnia ich zwrotu na rachunek Agencji.
6. W przypadku odzyskiwania przez bank w wyniku prowadzonego postępowania egzekucyjnego lub upadłościowego należności z tytułu wykorzystania przez kredytobiorcę kredytu bankowego niezgodnie z umową kredytu lub przeniesienia

posiadania użytków rolnych, gospodarstw rolnych lub ich części, innych obiektów lub urządzeń nabytych za kredyt bankowy z dopłatami lub z częściową spłatą kapitału, jeżeli przeniesienie ich posiadania nastąpiło w okresie kredytowania lub w okresie pięciu lat od dnia ich nabycia, bank w terminie 2 dni roboczych od dnia otrzymania całości lub części należności zwraca Agencji kwoty otrzymanych dopłat lub kwoty na częściową spłatę kapitału wraz z odsetkami, o których mowa w ust. 5 pkt 2 lit. b, w wysokości proporcjonalnej do odzyskanych należności.

§ 8.1. Dopłaty, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 i § 6 ust.1 pkt 1, oraz częściowa spłata kapitału kredytu bankowego, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1:

- 1) nie przysługują do kredytów bankowych udzielanych na zakup użytków rolnych, budynków lub ich części, maszyn, urządzeń jeżeli umowa jest zawarta między:
  - a) małżonkami,
  - b) rolnikiem a następcą prawnym, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, jeżeli następca jest zstępnym, przysposobionym albo pasierbem rolnika,
  - c) osobami fizycznymi a spółkami prawa handlowego, w których wspólnikami lub akcjonariuszami są te osoby,
  - d) spółkami prawa handlowego, w których wspólnikami lub akcjonariuszami są ci sami wspólnicy lub akcjonariusze;
- 2) nie przysługują w odniesieniu do tej części:
  - a) nabywanych użytków rolnych, która spowoduje powiększenie powierzchni gospodarstwa rolnego lub gospodarstw rolnych będących w posiadaniu tego samego producenta rolnego do ponad 300 ha użytków rolnych,
  - b) wartości zakupu użytków rolnych określonej w umowie, która przewyższa kwotę stanowiącą iloczyn średniej ceny rynkowej użytków rolnych w danym województwie ustalonej na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego i wielkości powierzchni zakupionych użytków rolnych,
  - c) nabywanych użytków rolnych Skarbu Państwa, jeżeli płatność jest rozłożona na raty;
- 3) nie przysługują do kredytów bankowych udzielonych na zakup użytków rolnych w celu utworzenia nowego gospodarstwa rolnego o powierzchni mniejszej od średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwach rolnych w danym

województwie, ogłoszonej na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego;

- 4) nie przysługują w przypadku przeniesienia posiadania - bez zgody banku - użytków rolnych, gospodarstw rolnych, innych obiektów lub urządzeń nabytych za kredyt bankowy objęty dopłatami Agencji lub z częściową spłatą kapitału, jeżeli przeniesienie ich posiadania nastąpiło w okresie kredytowania lub w okresie 5 lat od dnia ich nabycia, a już udzielone podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych.

2. Dopłaty, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, nie przysługują na zakup użytków rolnych:

- 1) w części przekraczającej 10% kosztów kwalifikowanych inwestycji finansowanej z udziałem kredytu bankowego, które zostały określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia w przypadku pomocy udzielanej zgodnie z rozporządzeniem nr 702/2014 albo
- 2) jeżeli pomoc jest udzielona niezgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1408/2013.

3. Dopłaty, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, § 5 ust. 1 pkt 1 i § 6 ust. 1 pkt 1, oraz częściowa spłata kapitału kredytu bankowego, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1:

- 1) podlegają zwrotowi, a następnie nie przysługują, w tej części, w jakiej kredytobiorca:
  - a) nie zrealizował planu inwestycji lub nie uruchomił działalności zgodnie z planem inwestycji i umową kredytu,
  - b) wykorzystał kredyt bankowy niezgodnie z przeznaczeniem wskazanym w planie inwestycji i umowie kredytu,
  - c) nie udokumentował wydatków poniesionych, na cele inwestycyjne fakturą, rachunkiem wystawionym zgodnie z odrębnymi przepisami lub innymi dowodami wpłaty, w tym dokonany na podstawie aktu notarialnego, umowy sprzedaży lub prawomocnego orzeczenia sądu,
  - d) nie udokumentował wniesienia wkładu własnego zgodnie z regulaminem kredytowania obowiązującym w banku udzielającym kredytu bankowego;

- 2) podlegają zwrotowi w całości, a następnie nie przysługują, jeżeli kredytobiorca nie osiągnął jednego z celów wymienionych w art. 14 ust. 3 rozporządzenia nr 702/2014, który został wskazany w planie inwestycji i umowie kredytu – w przypadku pomocy, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 1;
  - 3) nie przysługują, a już udzielone nie podlegają zwrotowi od dnia:
    - a) trwałego zaprzestania przez kredytobiorcę prowadzenia działalności na którą został zaciągnięty kredyt przed upływem okresu kredytowania lub trwałego zaprzestania spłaty kredytu bankowego i odsetek,
    - b) zmiany przez kredytobiorcę kierunku produkcji rolnej lub działu specjalnego produkcji rolnej w okresie kredytowania bez uzyskania zgody banku udzielającego kredytu bankowego.
  4. Przepis ust. 3 pkt 1 lit. a nie ma zastosowania w przypadku niezrealizowania planu inwestycji lub nieuruchomienia działalności zgodnie z planem inwestycji z przyczyn niezależnych od producenta rolnego.
  5. Wysokość pomocy, o której mowa w § 3 ust. 1, § 4 ust. 1, § 5 ust. 1 i § 6 ust. 1, jest określana w umowie zawartej między bankiem udzielającym kredytu bankowego a kredytobiorcą i stanowi kwotę ekwiwalentu dotacji brutto w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.
- § 9.1. Warunkiem udzielenia gwarancji lub poręczenia, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2, § 4 ust. 1 pkt 2 i § 6 ust. 1 pkt 2, jest:
- 1) złożenie, za pośrednictwem banku, z którym Agencja zawarła umowę, wniosku o udzielenie gwarancji lub poręczenia, sporządzonego na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję na jej stronie internetowej;
  - 2) przedstawienie planu inwestycji;
  - 3) zawarcie warunkowej umowy kredytu;
  - 4) złożenie zaświadczeń o niezaleganiu z płatnościami podatków oraz o niezaleganiu w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne;
  - 5) złożenie dokumentu potwierdzającego formę prawną prowadzonej działalności;

- 6) złożenie sprawozdania finansowego z ostatnich 2 lat obrotowych - w przypadku podmiotu prowadzącego księgi rachunkowe zgodnie z przepisami o rachunkowości;
- 7) złożenie oświadczenia o sytuacji finansowej - na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję na jej stronie internetowej - w przypadku podmiotu nieprowadzącego ksiąg rachunkowych.

2. Warunkiem udzielenia gwarancji lub poręczenia, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 2, jest:

- 1) złożenie, za pośrednictwem banku, z którym Agencja zawarła umowę, wniosku o udzielenie gwarancji lub poręczenia sporządzonego na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję na jej stronie internetowej;
- 2) zawarcie warunkowej umowy kredytu;
- 3) złożenie dokumentów wymienionych w ust. 1 pkt 4 – 7.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1, jest rozpatrywany w terminie 30 dni od dnia jego złożenia.

4. Gwarancje lub poręczenia:

- 1) o których mowa w ust. 1, są terminowe i mogą być udzielane do wysokości:
  - a) 80 % wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu bankowego, nie więcej niż 2 mln zł - w przypadku gwarancji;
  - b) 60 % wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu bankowego, nie więcej niż 1,5 mln zł - w przypadku poręczenia.
- 2) o których mowa w ust. 2, są terminowe i mogą być udzielane do wysokości 80 % wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu bankowego, nie więcej niż 300 tys. zł.

5. Agencja może żądać zabezpieczeń udzielonej gwarancji lub poręczenia, a także poddania się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 4 Kodeksu postępowania cywilnego.

6. Agencja, z tytułu udzielonej gwarancji lub poręczenia, pobiera jednorazowo prowizję w wysokości do 2 % gwarantowanej lub do 1,5 % poręczonej kwoty kredytu bankowego.
7. Kwotę pomocy z tytułu udzielonej gwarancji lub poręczenia ustala się zgodnie z przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.
8. Łączna kwota udzielonej gwarancji lub poręczenia spłaty kredytu bankowego oraz kwota dopłat lub kwota częściowej spłaty kapitału kredytu bankowego nie może przekroczyć wysokości pomocy obliczonej zgodnie z § 3 ust. 6, § 4 ust. 6, § 5 ust. 10 i § 6 ust. 3.

§ 10.1. Pomoc, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 4, jest udzielana zgodnie z art. 27 rozporządzenia nr 702/2014 i polega na finansowaniu lub dofinansowaniu kosztów zbioru, transportu lub unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie, ponoszonych przez producenta rolnego prowadzącego gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej, będącego mikroprzedsiębiorcą albo małym albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu załącznika nr 1 do rozporządzenia nr 702/2014.

2. Pomoc, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 4, jest udzielana producentom rolnym za pośrednictwem podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie przetwarzania lub spalania padłych zwierząt gospodarskich zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.), zwanych dalej „podmiotami utylizacyjnymi”, z którymi Agencja zawarła umowę o udzielenie tej pomocy na dany rok.

3. Pomoc, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 4, jest udzielana do wysokości:

- 1) 100 % kosztów zbioru i transportu każdej sztuki padłej zwierzęcia gospodarskiego z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie;

- 2) 100 % kosztów unieszkodliwienia każdej sztuki padłej zwierzęcia gospodarskiego z gatunku bydło, owce lub kozy, podlegającej badaniu w kierunku zakaźnych encefalopatii zwierząt (TSE) zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającego zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii (Dz. Urz. WE L 147 z 31.05.2001, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32, str. 289, z późn. zm.);
  - 3) 75 % kosztów unieszkodliwienia każdej sztuki padłej zwierzęcia gospodarskiego z gatunku bydło, owce lub kozy, niepodlegającej badaniu w kierunku zakaźnych encefalopatii zwierząt (TSE) zgodnie z przepisami rozporządzenia wymienionego w pkt 2, lub z gatunku świnie lub konie.
4. Kosztem, o którym mowa w ust. 1, jest opłata za usługi świadczone przez podmioty utylizacyjne określone w ust. 2, z tym że dla producentów rolnych będących rolnikami ryczałtowymi w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług - według ceny brutto, a dla pozostałych producentów rolnych - według ceny netto.
5. Pomoc, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 4, może być udzielona, jeżeli cena usługi wykonanej przez podmiot utylizacyjny za jedną sztukę padłego zwierzęcia gospodarskiego nie przekroczyła:
- 1) w zakresie zbioru i transportu:
    - a) 127,55 zł - w przypadku bydła, owiec, kóz lub koni,
    - b) 90,00 zł - w przypadku świń o masie ciała powyżej 110 kg,
    - c) 50,00 zł - w przypadku świń o masie ciała powyżej 50 do 110 kg,
    - d) 18,00 zł - w przypadku świń o masie ciała powyżej 20 do 50 kg,
    - e) 3,00 zł - w przypadku świń o masie ciała do 20 kg;
  - 2) w zakresie unieszkodliwiania:
    - a) 195,52 zł - w przypadku bydła lub koni mających co najmniej 12 miesięcy życia,
    - b) 58,66 zł - w przypadku owiec lub kóz oraz bydła lub koni mających mniej niż 12 miesięcy życia,
    - c) 58,66 zł - w przypadku świń o masie ciała powyżej 110 kg,

- d) 32,26 zł - w przypadku świń o masie ciała powyżej 50 do 110 kg,
- e) 14,66 zł - w przypadku świń o masie ciała powyżej 20 do 50 kg,
- f) 2,93 zł - w przypadku świń o masie ciała do 20 kg.

6. Umowa, o której mowa w ust. 2, może być zawarta z podmiotem utylizacyjnym, który:

- 1) nie wprowadza do obrotu produktów przetworzonych z zebranych padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie, z wyłączeniem tłuszczów i mączek zwierzęcych wykorzystywanych wyłącznie do spalania oraz z wyłączeniem pozostałości powstałych w wyniku spalania;
- 2) wykonuje działalność na obszarze co najmniej jednego województwa;
- 3) złożył w formie pisemnej wniosek o jej zawarcie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok, na który ma być udzielona pomoc, o której mowa w ust. 1.

7. Wniosek, o którym mowa w ust. 6 pkt 3, zawiera wskazanie:

- 1) nazwy, siedziby i adresu wnioskodawcy oraz jego weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego;
- 2) jednostkowych cen oferowanych producentom rolnym określonym w ust. 1, za wykonanie usług w zakresie zbioru, transportu lub unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie;
- 3) obszaru, z którego będą zbierane padłe zwierzęta gospodarskie z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie;
- 4) przewidywanej liczby zbioru, transportu lub unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie na obszarze, o którym mowa w pkt 3.

8. Do wniosku, o którym mowa w ust. 6 pkt 3, dołącza się wypis z rejestru podmiotów nadzorowanych przez powiatowego lekarza weterynarii, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz

zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 z późn.zm.³⁾).

9. Umowa, o której mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) warunki, sposób i terminy przekazania przez Agencję środków na finansowanie lub dofinansowanie producentom rolnym, o których mowa w ust. 1, kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie;
- 2) sposób i terminy rozliczania środków, o których mowa w pkt 1, w tym przekazywania zbiorczych zestawień faktur wystawionych producentom rolnym, o których mowa w ust. 1;
- 3) sposób i terminy przeprowadzania przez Agencję kontroli realizacji udzielonej pomocy;
- 4) ceny jednostkowe netto za wykonanie usług w zakresie zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie;
- 5) warunki zwrotu Agencji środków, o których mowa w pkt 1, w przypadku pomocy pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości albo wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem;
- 6) sposób dochodzenia należności z tytułu pomocy pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości albo wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem przez producentów rolnych, o których mowa w ust. 1, lub podmiot utylizacyjny;
- 7) sposób przekazywania Agencji dokumentów związanych z udzielaniem pomocy w przypadku spraw spornych z producentami rolnymi, o których mowa w ust. 1;
- 8) limit środków na wykonanie usług przez dany podmiot utylizacyjny w ramach danego województwa określony na podstawie wieloletniego planu finansowego Agencji.

10. Do umowy, o której mowa w ust. 9, dołącza się oświadczenie producenta rolnego zawierającego informacje o liczbie sztuk poszczególnych zwierząt

---

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 60, poz. 372, Nr 78, poz. 513 z 2013 r. poz. 1287 oraz z 2014 poz. 29.

gospodarskich przekazanych do unieszkodliwienia, kategorii wagowej i wiekowej tych zwierząt, o masie oraz posiadanych identyfikatorach, a także informację, że producent rolny nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 14 rozporządzenia nr 702/2014.

11. Wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 10, opracowuje i udostępnia Agencja na swojej stronie internetowej .

§ 11. 1. Pomoc, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 5, polega na udzielaniu poręczeń spłaty kredytów studenckich na zasadach określonych w przepisach o pożyczkach i kredytach studenckich.

2. Warunkiem przyznania pomocy, o której mowa w ust. 1, jest:

- 1) złożenie wniosku o udzielenie poręczenia spłaty kredytu;
- 2) złożenie zaświadczenia o dochodach na osobę w rodzinie;
- 3) zawarcie warunkowej umowy o kredyt studencki;
- 4) złożenie zaświadczenia z urzędu gminy o zamieszkanu na obszarze wsi.

3. Poręczenie spłaty kredytu studenckiego może być udzielone do wysokości:

- 1) 80 % wykorzystanej kwoty kredytu studenckiego;
- 2) 100 % wykorzystanej kwoty kredytu studenckiego - w przypadku poręczenia spłaty kredytu dla studentów o dochodach na osobę w rodzinie w wysokości nieprzekraczającej 1 000 zł, ustalonych zgodnie z zasadami określonymi w przepisach o pożyczkach i kredytach studenckich.

4. Pierwszeństwo w uzyskaniu poręczenia spłaty kredytu studenckiego mają studenci o dochodach na osobę w rodzinie w wysokości nieprzekraczającej 1 000 zł, ustalonych zgodnie z zasadami określonymi w przepisach o pożyczkach i kredytach studenckich.

§ 12. 1. Agencja udziela pomocy finansowej na realizację innych zadań wynikających z polityki państwa w zakresie rolnictwa i rozwoju wsi, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 6, dla producentów rolnych, którym został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji

gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody stanowiące co najmniej 70% powierzchni upraw rolnych lub 70% powierzchni upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, jest udzielana do wysokości równowartości 15.000 euro, ustalanej zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

3. Pomoc, o której mowa w ust. 1, jest udzielana zgodnie z przepisami:

- 1) rozporządzenia nr 1408/2013 oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej albo
- 2) rozporządzenia nr 702/2014 oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;

4. Pomoc, o której mowa w ust. 1, jest przyznawana, w drodze decyzji kierownika biura powiatowego Agencji właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego na wniosek tego producenta rolnego złożony na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję na jej stronie internetowej.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, zawiera:

- 1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 3) numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL) wnioskodawcy.

6. Producent rolny, o którym mowa w ust. 1, jest zobowiązany do przedstawienia, wraz z wnioskiem, w przypadku ubiegania się o pomoc udzielaną zgodnie z przepisami, o których mowa w ust. 3:

1) pkt 1:

- a) kopii protokołu oszacowania szkód, sporządzonego przez komisję, o której mowa w § 5 ust. 4, zawierającego informacje o powierzchni upraw rolnych lub upraw w szklarniach lub w tunelach foliowych, na której wystąpiły szkody stanowiące co najmniej 70% powierzchni upraw,
- b) oświadczenia i lub zaświadczenia dotyczące pomocy de minimis oraz informacje niezbędne do udzielenia tej pomocy, o których mowa w art. 37 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;

2) pkt 2:

- a) kopii protokołu oszacowania szkód sporządzonego przez komisję, o której mowa w § 5 ust. 4, zawierającego informacje o powierzchni upraw rolnych lub upraw w szklarniach lub w tunelach foliowych, na której wystąpiły szkody stanowiące co najmniej 70% powierzchni upraw,
- b) informacji dotyczących wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz informacje o wysokości otrzymanej pomocy publicznej, o których mowa w art. 37 ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

7. Wysokość pomocy, o której mowa w ust. 1, ustala się jako iloczyn deklarowanej przez rolnika we wniosku powierzchni zniszczonych co najmniej w 70% upraw rolnych lub upraw w szklarniach lub w tunelach foliowych oraz stawki pomocy, której wysokość będzie uzależniona od rodzaju uprawy.

8. Prezes Agencji, najpóźniej 14 dni przed rozpoczęciem terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej Agencji oraz co najmniej w jednym dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym, informację o możliwości składania wniosków o przyznanie pomocy, o której mowa w ust. 1 oraz informacje o wysokości stawki, o której mowa w ust. 7.

9. Łączna wysokość pomocy udzielanej zgodnie z przepisami, o których mowa w ust. 3 pkt 2, nie może przekroczyć łącznej wysokości pomocy, o której mowa § 5 ust. 10.
  10. W przypadku gdy łączna wysokość pomocy udzielanej zgodnie z przepisami, o których mowa w ust. 3 pkt 2, oraz pomocy otrzymanej na podstawie odrębnych przepisów, wraz z odszkodowaniem z zakładu ubezpieczeń przekraczałaby kwotę obliczoną zgodnie z § 5 ust. 10, pomocy udziela się w wysokości stanowiącej różnicę między kwotą obliczoną zgodnie z § 5 ust. 10, a wysokością pomocy otrzymanej na podstawie odrębnych przepisów i otrzymanych odszkodowań.
  11. Pomoc udzielana zgodnie z przepisami, o których mowa w ust. 3 pkt 2, nie przysługuje, jeżeli łączna kwota pomocy otrzymanej na podstawie odrębnych przepisów oraz otrzymanych odszkodowań przekracza kwotę obliczoną zgodnie z § 5 ust. 10.
  12. Pomoc, o której mowa w ust. 1, pomniejsza się o 50%, jeżeli w dniu wystąpienia szkód w uprawach rolnych lub uprawach w szklarniach lub w tunelach foliowych co najmniej 50% powierzchni upraw, z wyłączeniem łąk i pastwisk, w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej nie było ubezpieczonych co najmniej od jednego z ryzyk, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3.
- § 13. Do umów zawartych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.
- § 14. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 22, poz. 121, Nr 76, poz. 645 i Nr 95, poz. 793, z 2010 r. Nr 4, poz. 27, Nr 107, poz. 681 i 682 i Nr 208, poz. 1374, z 2012 r. poz. 408 i 988 oraz z 2013 r. poz. 998).
- § 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r., z wyjątkiem § 10, który wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2014 r.

Wykaz

działalności w zakresie rolnictwa, przetwórstwa produktów rolnych, przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków oraz w zakresie chowu i hodowli ryb lub wprowadzania do obrotu produktów rybnych objętych pomocą

A. ROLNICTWO I RYBACTWO

I. UPRAWY ROLNE INNE NIŻ WIELOLETNIE

1. Uprawa zbóż, obejmuje uprawę zbóż, takich jak: pszenica, kukurydza, proso, sorgo, jęczmień, żyto, owies, pozostałe zboża, gdzie indziej niesklasyfikowane.
2. Uprawa roślin strączkowych i roślin oleistych na nasiona, obejmuje:
  - 1) uprawę roślin strączkowych, takich jak: fasola, bób, ciecierzycza, soczewica, łubin, groch, pozostałe rośliny strączkowe;
  - 2) uprawę roślin oleistych na nasiona, takich jak: soja, siemię lniane, gorczyca, rzepak, słonecznik, pozostałe rośliny oleiste uprawiane na nasiona.
3. Uprawa ziemniaków, roślin korzeniowych i roślin bulwiastych o dużej zawartości skrobi i inuliny.
  - 1) Uprawa warzyw, obejmuje:
    - a) uprawę warzyw kwiatostanowych, liściastych i łodygowych, takich jak: karczochy, szparagi, kapusta, kalafior i brokuły, sałata i cykoria, szpinak, pozostałe warzywa kwiatostanowe, liściaste i łodygowe,
    - b) uprawę warzyw owocowych, takich jak: ogórki, bakłażany, pomidory, papryka, pozostałe warzywa uprawiane na owoce,
    - c) uprawę warzyw korzeniowych, bulwiastych i cebulowych, takich jak: marchew, rzepa, czosnek, cebula, włączając szalotkę, por i pozostałe warzywa cebulowe, pozostałe warzywa korzeniowe i bulwiaste;
  - 2) Uprawa pozostałych warzyw oraz roślin korzeniowych i roślin bulwiastych, obejmuje:
    - a) uprawę grzybów,
    - b) uprawę buraków cukrowych,
    - c) uprawę kukurydzy cukrowej,
    - d) uprawę pozostałych warzyw,
    - e) produkcję nasion warzyw, z wyłączeniem nasion buraków pastewnych,
    - f) produkcję nasion buraka cukrowego.
4. Uprawa tytoniu.
5. Uprawa roślin włóknistych, obejmuje:
  - 1) uprawę lnu i konopi;
  - 2) roszenie roślin włóknistych przeprowadzane w warunkach naturalnych.
6. Pozostałe uprawy rolne inne niż wieloletnie, obejmuje:
  - 1) uprawę brukwi, buraków pastewnych, korzeni pastewnych, koniczyny, lucerny (alfalfa), esparcety, kukurydzy pastewnej i pozostałych traw innych niż rośliny wieloletnie, kapusty pastewnej i podobnych roślin pastewnych;
  - 2) uprawę gryki;
  - 3) produkcję nasion buraka pastewnego;
  - 4) produkcję nasion pozostałych roślin pastewnych;
  - 5) produkcję nasion kwiatów.

II. UPRAWA ROŚLIN WIELOLETNICH

1. Uprawa winogron, obejmuje uprawę winogron na wino i winogron stołowych w winnicach.
2. Uprawa drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych, obejmuje uprawę drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych:
  - 1) jabłoni;
  - 2) moreli;
  - 3) czereśni i wiśni;

- 4) brzoskwiń i nektarynek;
  - 5) gruszy;
  - 6) pigwy;
  - 7) śliwy i tarniny;
  - 8) pozostałych drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych.
3. Uprawa pozostałych drzew i krzewów owocowych oraz orzechów, obejmuje:
    - 1) uprawę drzew i krzewów owocowych jagodowych: czarnej borówki, porzeczek, agrestu, malin, truskawek, pozostałych drzew i krzewów owocowych jagodowych;
    - 2) produkcję nasion owoców.
    - 3) uprawę orzechów jadalnych: orzechów laskowych, orzechów włoskich, pozostałych orzechów.
  4. Uprawa roślin przyprawowych i aromatycznych oraz roślin wykorzystywanych do produkcji leków i wyrobów farmaceutycznych, obejmuje:
    - 1) uprawę roślin przyprawowych i aromatycznych: chmielu, kopru, majeranku, bylicy-estragonu, pozostałych roślin przyprawowych i aromatycznych;
    - 2) uprawę roślin wykorzystywanych do produkcji leków, środków odurzających i wyrobów farmaceutycznych;
    - 3) uprawę roślin wykorzystywanych do wyrobu środków owadobójczych, grzybobójczych lub podobnych celów.
  5. Uprawa pozostałych roślin wieloletnich, obejmuje:
    - 1) uprawę wikliny;
    - 2) uprawę roślin energetycznych;
    - 3) trwale użytki zielone.
  6. Rozmnażanie roślin, obejmuje produkcję roślinnych materiałów wegetatywnych, włączając sadzonki, odrosty i rozsady przeznaczone do bezpośredniego rozmnażania roślin lub gromadzenia szczepów roślinnych, do których zaszczepiany jest wybrany szczep, do ewentualnego obsadzania upraw:
    - 1) uprawę wymienionych w niniejszym „Wykazie...” roślin do rozmnażania;
    - 2) uprawę wymienionych w niniejszym „Wykazie...” roślin dla cebulek, bulw i korzeni: sadzonki i szczepy;
    - 3) produkcję podłoża z wsianą grzybnią;
    - 4) uprawę szkółkarską roślin wymienionych w niniejszym „Wykazie...” oraz krzewów i drzew ozdobnych.

III. CHÓW I HODOWLA ZWIERZĄT

1. Chów i hodowla bydła mlecznego, obejmuje:
  - 1) chów i hodowlę bydła mlecznego;
  - 2) produkcję surowego mleka krowiego lub z bawołów.
2. Chów i hodowla pozostałego bydła i bawołów, obejmuje:
  - 1) chów i hodowlę bydła i bawołów na mięso;
  - 2) produkcję nasienia bydlęcego.
3. Chów i hodowla koni i pozostałych zwierząt koniowatych, obejmuje:
  - 1) chów i hodowlę koni, osłów, mułów lub osłomułów;
  - 2) produkcję nasienia ogierów.
4. Chów i hodowla owiec i kóz, obejmuje:
  - 1) chów i hodowlę owiec i kóz;
  - 2) produkcję surowego mleka owczego i koziego;
  - 3) produkcję surowej wełny;
  - 4) produkcję nasienia kozłów i tryków.
5. Chów i hodowla świń, obejmuje:
  - 1) chów i hodowlę świń;
  - 2) produkcję nasienia knurów.
6. Chów i hodowla drobiu, obejmuje:
  - 1) chów i hodowlę ptactwa domowego z gatunków: kura („Gallus gallus”), indyk, kaczka, gęś, perliczka, przepiórka;
  - 2) produkcję jaj;
  - 3) działalność wylęgarni drobiu.
7. Chów i hodowla pozostałych zwierząt, obejmuje:
  - 1) chów i hodowlę pozostałych zwierząt, włącznie z częściowo oswojonymi: strusi, królików i pozostałych gatunków zwierząt futerkowych uznanych za zwierzęta gospodarskie;

- 2) produkcję nasienia królików i pozostałych gatunków zwierząt futerkowych uznanych za zwierzęta gospodarskie;
  - 3) produkcję skór królików i pozostałych gatunków zwierząt futerkowych uznanych za zwierzęta gospodarskie;
  - 4) chów i hodowlę ślimaków;
  - 5) chów i hodowlę pszczół: produkcję miodu i wosku pszczelego oraz pozostałych produktów pszczelich;
  - 6) chów i hodowlę trzmieli;
  - 7) chów i hodowlę innych zwierząt gospodarskich;
  - 8) produkcję sierści zwierzęcej cienkiej lub grubej niezgrzeblonej.
- IV. Uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana).
Podklasa ta uwzględnia zjawisko występowania gospodarstw rolnych prowadzących jednocześnie produkcję roślinną i zwierzęcą, bez specjalizacji produkcji w kierunku upraw rolnych czy też chowu i hodowli zwierząt. Wielkość produkcji rolnej nie jest czynnikiem decydującym. Jeżeli jednak stopień specjalizacji wynosi 66 % i powyżej w jednej dziedzinie, to działalność jednostki nie powinna być klasyfikowana w niniejszej podklasie, ale do upraw rolnych lub chowu i hodowli zwierząt.
- V. Obróbka nasion dla celów rozmnażania roślin, obejmuje suszenie, czyszczenie, sortowanie i przechowywanie nasion do momentu ich sprzedaży.
- VI. Rybactwo śródlądowe, obejmuje chów i hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych.

B. PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE

I. PRODUKCJA ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH

1. Przetwarzanie i konserwowanie mięsa, z wyłączeniem mięsa z drobiu, obejmuje:
  - 1) czynności związane z ubojem zwierząt, obróbką poubojową i paczkowaniem mięsa z bydła, świń, jagniąt, owiec, królików;
  - 2) produkcję świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa w tuszach;
  - 3) produkcję świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa w kawałkach;
  - 4) produkcję skór surowych i skór pochodzących z rzeźni, włączając zdejmowanie wełny ze skór owczych;
  - 5) wytapianie jadalnego smalcu i innych tłuszczów jadalnych pochodzenia zwierzęcego;
  - 6) przetwarzanie odpadów zwierzęcych;
  - 7) produkcję wełny surowej poubojowej.
2. Przetwarzanie i konserwowanie mięsa z drobiu, obejmuje:
  - 1) czynności rzeźni związane z ubojem drobiu, obróbką poubojową i pakowaniem mięsa z drobiu;
  - 2) produkcję świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa z drobiu, porcjowanego;
  - 3) wytapianie jadalnych tłuszczów z drobiu;
  - 4) produkcję pierza i puchu.
3. Produkcja wyrobów z mięsa włączając wyroby z mięsa drobiowego, obejmuje:
  - 1) produkcję mięsa suszonego, solonego lub wędzonego;
  - 2) produkcję wyrobów z mięsa: kielbas, wędlin, pasztetów, puddingów mięsnych, „andouillettes” (małe kielbaski wyrabiane z flaczków), saveloy (potrawa z mięsa, gotowana na parze, często w cieście).
4. Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków.
5. Przetwarzanie i konserwowanie ziemniaków, obejmuje:
  - 1) przetwarzanie i konserwowanie ziemniaków: produkcję gotowych mrożonych ziemniaków, produkcję ziemniaków purée w proszku, produkcję zakąsek ziemniaczanych, produkcję chrupiek ziemniaczanych (chipsów), produkcję mąki i mączki ziemniaczanej;
  - 2) przemysłowe obieranie ziemniaków.
6. Produkcja soków z owoców i warzyw, obejmuje:
  - 1) produkcję soków z owoców i warzyw;
  - 2) produkcję koncentratów ze świeżych owoców i warzyw.
7. Pozostałe przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw, obejmuje:
  - 1) produkcję żywności składającej się głównie z owoców lub warzyw, z wyłączeniem gotowych dań - mrożonych lub w puszkach;

- 2) konserwowanie owoców, orzechów i warzyw poprzez zamrażanie, suszenie, zalewanie olejem lub octem, puszkowanie itp.;
  - 3) wytwarzanie owocowych i warzywnych artykułów spożywczych;
  - 4) produkcję dżemów, marmolady i galaretek;
  - 5) prażenie orzechów;
  - 6) produkcję artykułów spożywczych z orzechów;
  - 7) kiszenie ogórków i kapusty w gospodarstwach rolnych prowadzących ich produkcję;
  - 8) produkcję łatwo psujących się gotowych potraw z owoców i warzyw, takich jak: sałatki; pakowane mieszanki sałatek, obrane lub pocięte warzywa, tofu (ser sojowy).
8. Produkcja olejów i pozostałych tłuszczów płynnych, obejmuje:
- 1) produkcję nieczyszczonych olejów roślinnych: oleju słonecznikowego, oleju rzepakowego, oleju z siemienia lnianego, oleju gorczycowego;
  - 2) produkcję rafinowanych olejów roślinnych: z oleju słonecznikowego, oleju rzepakowego, oleju z siemienia lnianego.
9. Produkcja margaryny i podobnych tłuszczów jadalnych, obejmuje:
- 1) produkcję margaryny;
  - 2) produkcję past będących mieszaniną różnych tłuszczów jadalnych;
  - 3) produkcję jadalnych mieszanek tłuszczowych zapobiegających przywieraniu do form.
10. Przetwórstwo mleka i wyrób serów, obejmuje:
- 1) produkcję świeżego płynnego mleka, mleka sterylizowanego (włączając mleko pasteryzowane lub poddane działaniu bardzo wysokich temperatur (tzw. UHT) oraz mleka homogenizowanego;
  - 2) produkcję napojów bezalkoholowych na bazie mleka;
  - 3) produkcję śmietany ze świeżego mleka: sterylizowanej (włączając śmietanę pasteryzowaną lub poddaną działaniu bardzo wysokich temperatur (tzw. UHT)), homogenizowanej;
  - 4) produkcję mleka odwodnionego lub zagęszczonego, słodzonego lub niesłodzonego;
  - 5) produkcję mleka lub śmietany w postaci stałej;
  - 6) produkcję masła;
  - 7) produkcję jogurtu i kefiru;
  - 8) produkcję serów i twarogów;
  - 9) produkcję serwatki;
  - 10) produkcję kazeiny i laktozy.
11. Wytwarzanie produktów przemiału zbóż, obejmuje:
- 1) przemiał zbóż: produkcję mąki, kasz, mączki i śruty pszennej; przemiał żyta, owsa, kukurydzy i innych zbóż;
  - 2) przemiał surowców warzywnych: produkcję mąki i mączki z suszonych nasion roślin strączkowych, korzeni lub bulw oraz z orzechów jadalnych;
  - 3) wytwarzanie zbożowej żywności śniadaniowej;
  - 4) wytwarzanie mąki wieloskładnikowej oraz mieszanek do wypieku chleba, ciast, herbatników i naleśników.
12. Wytwarzanie skrobi i wyrobów skrobiowych, obejmuje:
- 1) wytwarzanie skrobi z ziemniaków, kukurydzy itp.;
  - 2) mielenie kukurydzy metodą moką;
  - 3) wytwarzanie glukozy, syropu glukozowego, maltozy;
  - 4) wytwarzanie glutenu;
  - 5) produkcja dekstryn.
13. Produkcja cukru, obejmuje produkcję i rafinację cukru z buraków cukrowych.
14. Produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowanych, obejmuje produkcję wyrobów lub produktów z jaj, albuminę.
15. Produkcja gotowej paszy dla zwierząt gospodarskich, obejmuje:
- 1) produkcję gotowej paszy dla zwierząt gospodarskich, włączając produkcję mieszanek paszowych uzupełniających i dodatków paszowych;
  - 2) przygotowywanie pasz jednoskładnikowych;
  - 3) przetwarzanie odpadów poubojowych do produkcji pasz.
16. Produkcja cydru i pozostałych win owocowych, obejmuje:
produkcję miodu pitnego i cydru.
17. Produkcja pozostałych wyrobów z drewna; produkcja wyrobów z korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania, obejmuje produkcję materiałów opałowych wykonywanych ze słomy lub z produktów pochodzących z rolnictwa wymienionych w podklasie 01.29.Z.

C. DZIAŁY SPECJALNE PRODUKCJI ROLNEJ

1. Uprawy w szklarniach ogrzewanych i nie ogrzewanych powyżej 25 m²
2. Uprawy w szklarniach nieogrzewanych powyżej 25 m²
3. Uprawy w tunelach foliowych ogrzewanych powyżej 50 m²
4. Uprawy grzybów i ich grzybni powyżej 25 m² powierzchni uprawowej.
5. Drób rzeźny powyżej 100 szt. oraz wylęgarnie drobiu, obejmuje:
  - 1) kurczęta;
  - 2) gęsi;
  - 3) kaczki;
  - 4) Indyki.
6. Drób nieśny powyżej 80 szt., obejmuje:
  - 1) kury nieśne (w stadzie reprodukcyjnym);
  - 2) kury mięsne (w stadzie reprodukcyjnym);
  - 3) gęsi (w stadzie reprodukcyjnym);
  - 4) kaczki (w stadzie reprodukcyjnym);
  - 5) indyki (w stadzie reprodukcyjnym);
  - 6) kury (produkcja jaj konsumpcyjnych).
7. Owady użytkowe, obejmuje:
  - 1) jedwabniki i produkcję kokonów;
  - 2) pasieki powyżej 80 rodzin.
8. Zwierzęta futerkowe, obejmuje:
  - 1) lisy i jenoty;
  - 2) norki;
  - 3) tchórze;
  - 4) szynszyle;
  - 5) nutrie powyżej 50 szt. samic stada podstawowego;
  - 6) króliki powyżej 50 szt. samic stada podstawowego.
9. Hodowla i chów innych zwierząt poza gospodarstwem rolnym, obejmuje:
  - 1) krowy powyżej 5 sztuk;
  - 2) cielęta powyżej 10 sztuk;
  - 3) bydło rzeźne powyżej 10 sztuk (z wyjątkiem opasów);
  - 4) tuczniki powyżej 50 sztuk;
  - 5) prosięta i warchlaki powyżej 50 sztuk;
  - 6) chów i hodowla owiec powyżej 10 sztuk;
  - 7) tucz owiec powyżej 15 sztuk;
  - 8) konie rzeźne;
  - 9) konie hodowlane.
10. Uprawy roślin *In vitro* – powierzchnia półtek.
11. Hodowla entomofagów – powierzchnia uprawy roślin żywicielskich.
12. Hodowla dżdżownic – powierzchnia łoża hodowlanego.

ZAKRES INWESTYCJI OBJĘTYCH POMOCĄ FINANSOWĄ PRZEZNACZONĄ NA REALIZACJĘ INWESTYCJI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH, DZIAŁACH SPECJALNYCH PRODUKCJI ROLNEJ, PRZETWÓRSTWIE PRODUKTÓW ROLNYCH, PRZETWÓRSTWIE RYB, SKORUPIAKÓW I MIĘCZAKÓW, W RYBOŁÓWSTWIE ŚRÓDLĄDOWYM LUB W ZAKRESIE CHOWU LUB HODOWLI RYB LUB WPROWADZANIA DO OBROTU PRODUKTÓW RYBNYCH.

CZĘŚĆ A

1. Inwestycje w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej obejmują:
  - 1) budowę, przebudowę lub remont połączony z:
    - a) modernizacją budynków lub budowli służących do produkcji rolnej, przechowywania, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży, w tym sprzedaży bezpośredniej, wraz ze zlokalizowanymi w tych budynkach pomieszczeniami higieniczno-sanitarnymi,
    - b) zakupem, montażem instalacji technicznej, wyposażeniem, kosztami rozbiórki i unieszkodliwienia materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki, jeżeli rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji inwestycji;
  - 2) zakup lub instalację maszyn, urządzeń lub wyposażenia służącego do prowadzenia produkcji rolnej, przechowywania, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży, w tym sprzedaży bezpośredniej, obejmujących w szczególności: sprzęt do uprawy, pielęgnacji, ochrony, nawożenia oraz zbioru roślin, ciągniki rolnicze, przyczepy rolnicze, maszyny lub urządzenia do przygotowywania, przechowywania, czyszczenia, sortowania, kalibrowania, konfekcjonowania produktów rolnych, maszyny lub urządzenia do przygotowywania lub składowania pasz, maszyny lub urządzenia do pojenia zwierząt i zadawania pasz, urządzenia do pozyskiwania lub przechowywania mleka;
  - 3) zakup użytków rolnych, jeżeli w okresie ostatnich 10 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o udzielenie kredytu, zakup tych użytków rolnych nie był objęty pomoc ze środków publicznych;
  - 4) zakup budynków lub budowli, jeżeli w okresie ostatnich 10 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o udzielenie kredytu, zakup tych budynków lub budowli nie był objęty pomoc środków publicznych;
  - 5) zakładanie lub wyposażanie sadów lub plantacji wieloletnich, w tym plantacji roślin energetycznych;
  - 6) wyposażanie pastwisk lub wybiegów dla zwierząt, w szczególności koszty grodzenia lub budowy wiat;

- 7) budowę ujęć wody, zakup i instalację urządzeń do uzdatniania, rozprowadzania lub magazynowania wody lub nawodnień ciśnieniowych;
  - 8) zakup lub budowę budynków lub budowli lub zakup i instalację maszyn lub urządzeń służących ochronie środowiska lub poprawie warunków utrzymania zwierząt, w tym służących do składowania, oczyszczania lub separowania odchodów zwierzęcych lub odpadów, mycia lub czyszczenia sprzętu do produkcji rolnej;
  - 9) zakup i instalację lub budowę, innych niż wymienione w pkt 7 i 8 elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej, w tym urządzeń do pozyskiwania energii odnawialnej lub utwardzanie placów manewrowych;
  - 10) zakup komputerów i oprogramowań służących ułatwieniu prowadzonej działalności rolniczej, w tym programów księgowych;
  - 11) koszty ogólne, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji, których wysokość nie przekracza 12% kwoty kredytu bankowego obejmujące:
    - a) przygotowanie dokumentacji technicznej inwestycji,
    - b) opłaty za patenty lub licencje,
    - c) koszty nadzoru urbanistycznego, architektonicznego, budowlanego lub konserwatorskiego.
2. Zakupione lub zakupione i zainstalowane maszyny i urządzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie mogą mieć w dniu sprzedaży więcej niż 5 lat oraz nie zostały nabyte z wykorzystaniem środków publicznych.
3. Do kosztów zakupu materiałów niezbędnych do realizacji inwestycji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz pkt 5 – 9, mogą być zaliczone koszty ich transportu do miejsca realizacji inwestycji, do wysokości 2% ich wartości.

CZĘŚĆ B

1. Inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych obejmują:
  - 1) budowę lub remont połączony z modernizacją budynków lub budowli służących do przetwórstwa i magazynowania produktów rolnych, w tym infrastruktury technicznej stanowiącej integralną część tych budynków lub budowli;
  - 2) zakup lub zakup i instalację maszyn lub urządzeń służących do:
    - a) magazynowania lub przygotowania produktów rolnych do przetwarzania, zapewniających utrzymanie jakości i bezpieczeństwo żywności,
    - b) przetwarzania produktów rolnych,
    - c) magazynowania produktów lub półproduktów oraz ich przygotowania do sprzedaży;
  - 3) zakup lub zakup i instalację aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji lub magazynowania;
  - 4) zakup komputerów i oprogramowań służących do zarządzania przedsiębiorstwem oraz do sterowania procesem produkcji lub magazynowania;
  - 5) zakup środków transportu niezbędnych dla sprawnego przebiegu procesu technologicznego lub do magazynowania;

- 6) zakup specjalistycznych środków transportu przeznaczonych do dostaw surowca lub zbytu produktów, zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt;
  - 7) wdrażanie procedury systemów zarządzania jakością;
  - 8) koszty ogólne bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji, których wysokość nie przekracza 12 % kwoty kredytu bankowego obejmujące:
    - a) przygotowanie dokumentacji technicznej inwestycji,
    - b) opłaty za patenty lub licencje,
    - c) koszty nadzoru urbanistycznego, architektonicznego, budowlanego lub konserwatorskiego.
2. Zakupione lub zakupione i zainstalowane maszyny i urządzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2 – 6, nie mogą mieć w dniu sprzedaży więcej niż 5 lat oraz nie zostały nabyte z wykorzystaniem środków publicznych.
3. Do kosztów zakupu materiałów niezbędnych do realizacji inwestycji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 3, mogą zostać zaliczone koszty ich transportu do miejsca realizacji inwestycji, do wysokości 2% ich wartości.

Część C

1. Inwestycje w przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków lub wprowadzania do obrotu produktów rybnych obejmują:
  - 1) budowę, rozbudowę lub modernizację budynków lub budowli służących do przetwórstwa i magazynowania ryb, skorupiaków i mięczaków, w tym infrastruktury technicznej stanowiącej integralną część tych budynków lub budowli;
  - 2) zakup lub zakup i instalację maszyn, urządzeń lub wyposażenia do:
    - a) magazynowania lub przygotowania ryb, skorupiaków i mięczaków do przetwarzania, zapewniających utrzymanie jakości i bezpieczeństwa żywności,
    - b) przetwarzania ryb, skorupiaków i mięczaków,
    - c) magazynowania produktów lub półproduktów oraz ich przygotowania do sprzedaży;
  - 3) zakup lub zakup i instalację aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji lub do magazynowania;
  - 4) zakup komputerów i oprogramowań służących do zarządzania przedsiębiorstwem oraz do sterowania procesem produkcji lub magazynowania;
  - 5) zakup środków transportu niezbędnych do sprawnego przebiegu procesu technologicznego lub do magazynowania;
  - 6) zakup specjalistycznych środków transportu przeznaczonych do dostaw surowca lub zbytu produktów, zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt;
  - 7) wdrażanie procedury systemów zarządzania jakością;
  - 8) koszty ogólne bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji, które nie przekraczają 12 % kwoty kredytu bankowego, obejmujące:

- a) przygotowanie dokumentacji technicznej inwestycji,
  - b) opłaty za patenty lub licencje,
  - c) koszty nadzoru urbanistycznego, architektonicznego, budowlanego lub konserwatorskiego.
2. Zakupione lub zakupione i zainstalowane maszyny i urządzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2-6, nie mogą mieć w dniu sprzedaży więcej niż 5 lat oraz nie zostały nabyte z wykorzystaniem środków publicznych.
3. Do kosztów zakupu materiałów niezbędnych do realizacji inwestycji, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, mogą zostać zaliczone koszty ich transportu do miejsca realizacji inwestycji, do wysokości 2 % ich wartości.

Część D

1. Inwestycje w rybactwie śródlądowym obejmują:
- 1) budowę, rozbudowę, wyposażenie i modernizację instalacji, w tym budynków i budowli oraz urządzeń przeznaczonych do rybołówstwa śródlądowego, związanych z poprawą bezpieczeństwa i higieny pracy oraz jakości produktów rybnych, zdrowia ludzi i zwierząt, a także związanych z ochroną środowiska, w tym:
    - a) zakup, budowę lub modernizację wyposażenia niezbędnego do odłowu ryb,
    - b) zakup ciągników rolniczych oraz specjalistycznych urządzeń lub maszyn zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt,
    - c) zakup komputerów i oprogramowań służących do zarządzania oraz do sterowania działaniami rybołówstwa śródlądowego,
    - d) wdrażanie procedury systemów zarządzania jakością;
  - 2) budowę, rozbudowę, wyposażenie i modernizację instalacji produkcyjnych, obiektów stawowych, a także budynków lub budowli służących do produkcji w zakresie rybactwa, w tym:
    - a) zakup lub zakup i instalację aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji,
    - b) zakup urządzeń lub maszyn niezbędnych dla prawidłowego utrzymania obiektów i prowadzenia produkcji,
    - c) zakup ciągników rolniczych oraz specjalistycznych maszyn zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt,
    - d) zakup komputerów i oprogramowań służących do zarządzania gospodarstwem oraz do sterowania procesem produkcji,
    - e) zakup sprzętu mającego na celu ochronę przed drapieżnikami obiektów przeznaczonych do chowu lub hodowli,
    - f) wdrażanie procedury systemów zarządzania jakością, w szczególności mających na celu poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy oraz jakości produktów, zdrowia ludzi lub zwierząt, związanych z ochroną środowiska, a także wspieranie tradycyjnych form chowu lub hodowli ryb;
  - 3) zakup lub modernizację łodzi wykorzystywanych do chowu lub hodowli ryb;

- 4) budowę, modernizację lub zakup instalacji lub urządzeń ograniczających negatywny wpływ na środowisko lub wpływających na poprawę środowiska;
  - 5) zakup nieruchomości do kwoty 10 % kwoty udzielonego kredytu bankowego, jeżeli na ich zakup w okresie ostatnich 10 lat nie została przyznana pomoc ze środków publicznych;
  - 6) koszty ogólne bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji, które nie przekraczają 12 % kwoty kredytu bankowego, obejmujące:
    - a) przygotowanie dokumentacji technicznej inwestycji,
    - b) opłaty za patenty lub licencje,
    - c) koszty nadzoru urbanistycznego, architektonicznego, budowlanego lub konserwatorskiego.
2. Zakupione lub zakupione i zainstalowane maszyny i urządzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1-5, nie mogą mieć w dniu sprzedaży więcej niż 5 lat oraz nie zostały nabyte z wykorzystaniem środków publicznych.
3. Do kosztów zakupu materiałów niezbędnych do realizacji inwestycji, o których mowa w ust. 1 pkt 1-5, mogą zostać zaliczone koszty ich transportu do miejsca realizacji inwestycji, do wysokości 2 % ich wartości.

Załącznik nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z
dnia .....2014 r. (poz....)

**WYKAZ KIERUNKÓW STUDIÓW, ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI ORAZ TYTUŁÓW
KWALIFIKACYJNYCH W ZAKRESIE ROLNICTWA POTWIERDZAJĄCYCH POSIADANIE
KWALIFIKACJI ROLNICZYCH**

1. Kierunkami studiów pierwszego stopnia studiów, drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich oraz studiów magisterskich, których ukończenie uznaje się za posiadanie wykształcenia wyższego rolniczego, są:

- 1) rolnictwo;
- 2) ogrodnictwo;
- 3) weterynaria;
- 4) technika rolnicza i leśna;
- 5) zootechnika.

W przypadku ukończenia studiów na kierunku innym niż wymienione w pkt 1-5 za kwalifikacje zawodowe przydatne do prowadzenia działalności rolniczej uznaje się kierunki studiów, w ramach których zakres kształcenia albo standardy kształcenia obejmują treści związane z rolnictwem w wymiarze łącznym co najmniej 120 godzin.

2. Wykaz zawodów na poziomie technika:

- 1) technik rolnik;
- 2) technik ogrodnik;
- 3) technik architektury krajobrazu;
- 4) technik hodowca;
- 5) technik hodowca koni;
- 6) technik pszczelarz;
- 7) technik rybactwa śródlądowego - w przypadku gdy w gospodarstwie są prowadzone chów lub hodowla ryb;
- 8) technik weterynarii - w przypadku gdy w gospodarstwie są prowadzone chów lub hodowla zwierząt;
- 9) technik agrobiznesu;
- 10) technik mechanizacji rolnictwa;
- 11) technik turystyki wiejskiej.

3. Wykaz zawodów na poziomie szkoły zawodowej:

- 1) rolnik;
- 2) ogrodnik;
- 3) pszczelarz;
- 4) mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych;
- 5) rybak śródlądowy - w przypadku gdy w gospodarstwie są prowadzone chów lub hodowla ryb.

4. Za studia podyplomowe w zakresie związanym z rolnictwem uznaje się studia, których program obejmuje co najmniej jedno z następujących zagadnień:

- 1) ekonomika rolnictwa;
- 2) organizacja lub technologia produkcji rolniczej;
- 3) marketing artykułów rolnych;
- 4) rachunkowość rolnicza;
- 5) agrobiznes.

5. Dokumentem potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie jest:

- 1) na kierunku wymienionym w ust. 1 dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, lub studiów magisterskich;
- 2) w zawodzie wymieniony w ust. 2 świadectwo lub dyplom ukończenia szkoły z uzyskanym tytułem zawodowym, albo dyplom uzyskania tytułu zawodowego lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie,
- 3) w zawodzie wymienionym w ust. 3:

- a) świadectwo ukończenia szkoły z uzyskanym tytułem wykwalifikowanego robotnika lub dyplom ukończenia szkoły z tytułem wykwalifikowanego robotnika albo dyplom uzyskania tytułu zawodowego lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie,
- b) świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie wymienionym w ust. 3, odpowiednio:
- rolnik – kwalifikacje R.3. Prowadzenie produkcji rolniczej;
  - ogrodnik – kwalifikacja R.5. Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych;
  - pszczelarz – kwalifikacja R.4. Prowadzenie produkcji pszczelarskiej;
  - mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych – łącznie kwalifikacje M.1. Użytkowanie pojazdów, maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w rolnictwie i M.2. Obsługa techniczna oraz naprawa pojazdów, maszyn i urządzeń stosowanych w rolnictwie;
- c) świadectwo z tytułem wykwalifikowanego robotnika lub dyplom z tytułem mistrza, uzyskane w systemie pozaszkolnym.
6. Dokumentem potwierdzającym ukończenie studiów podyplomowych jest świadectwo ich ukończenia
7. Dokumentem potwierdzającym posiadanie wykształcenia:
- 1) wyższego - jest dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku innym niż wymieniony w ust. 1;
  - 2) średniego - jest świadectwo ukończenia szkoły średniej ogólnokształcącej albo świadectwo lub dyplom ukończenia szkoły z uzyskanym tytułem zawodowym, albo dyplom uzyskania tytułu zawodowego lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie innym niż wymieniony w ust. 2;
  - 3) zasadniczego zawodowego - jest świadectwo ukończenia szkoły z uzyskanym tytułem wykwalifikowanego robotnika lub dyplom ukończenia szkoły z tytułem wykwalifikowanego robotnika albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie innym niż wymieniony w ust. 3.
  - 4) podstawowego - jest świadectwo ukończenia szkoły podstawowej;
  - 5) gimnazjalnego - jest świadectwo ukończenia gimnazjum.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 98, poz. 634 z późn. zm.). Wydanie nowego rozporządzenia w miejsce aktualnie obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 22, poz. 121 z późn. zm.), wynika z potrzeby dostosowania przepisów krajowych dotyczących udzielania pomocy gospodarstwom rolnym, działom specjalnym produkcji rolnej, podmiotom przetwórstwa produktów rolnych, w przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków, w rybactwie śródlądowym lub wprowadzaniu do obrotu produktów rybnych do nowych przepisów Unii Europejskiej, tj.:

- 1) rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z dnia 24.12.2013, str. 9);
- 2) rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 1 lipca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193, z 1.07.2014, str. 1);
- 3) Wytycznych Unii Europejskiej w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich w latach 2014 – 2020 (Dz. Urz. UE C 204, z 1.07.2014, str. 1);
- 4) dotyczących udzielania pomocy państwa w zakresie rybołówstwa i akwakultury – na realizację inwestycji w przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków, w rybactwie śródlądowym lub wprowadzaniu do obrotu produktów rybnych;
- 5) rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.06.2014, str. 45).

Z uwagi na to, iż prace nad przepisami UE dotyczącymi udzielania pomocy państwa w zakresie rybołówstwa i akwakultury są na końcowym etapie, publikatory zostaną uzupełnione po opublikowaniu tych przepisów przez Komisję Europejską.

Pomoc, która będzie udzielana na podstawie projektowanego rozporządzenia będzie podlegała kumulacji z pomocą udzielaną w ramach innych notyfikowanych lub zgłoszonych do Komisji Europejskiej programów pomocowych, w tym w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 na te same koszty kwalifikowane.

W projektowanym rozporządzeniu proponuje się utrzymanie udzielania pomocy finansowej na:

- 1) realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej, przetwórstwie produktów rolnych, w przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków, w rybactwie śródlądowym oraz w zakresie wprowadzania do obrotu produktów rybnych, w tym na realizację zakupu użytków rolnych w ramach pomocy de minimis;
- 2) utworzenie lub rozwój gospodarstw rolnych przez młodych rolników w dostosowaniu do nowej definicji określonej w art. 2 pkt 34 rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014;
- 3) wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich;
- 4) zbiór, transport i unieszkodliwianie padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie;
- 5) kształcenie mieszkańców wsi uprawnionych do otrzymania pożyczek i kredytów studenckich na zasadach określonych w przepisach o pożyczkach i kredytach studenckich;
- 6) realizację innych zadań wynikających z polityki państwa w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi i przetwórstwa produktów rolnych lub w zakresie objętym działem rybołówstwo (w tym pomoc na sfinansowanie zakupu akcji i udziałów przez grupy producentów rolnych i producentów rolnych).

W załączniku nr 2 do projektu rozporządzenia proponuje się, tak jak dotychczas, określenie zakresu inwestycji objętych pomocą finansową przeznaczoną na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej,

przetwórstwie produktów rolnych, przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków, w rybnictwie śródlądowym ryb lub w zakresie wprowadzania do obrotu produktów rybnych.

Natomiast w celu zapewnienia przejrzystości w stosowaniu przepisów rozporządzenia w załączniku nr 1 do projektu rozporządzenia zaproponowano wykaz działalności w zakresie rolnictwa, przetwórstwa produktów rolnych, przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków, rybnictwie śródlądowym lub wprowadzania do obrotu produktów rybnych objętych pomocą.

Proponuje się, aby pomoc udzielana była zarówno dużym podmiotom jak i podmiotom będącym mikroprzedsiębiorstwami, małymi i średnimi przedsiębiorstwami. Wyjątek stanowić będzie pomoc na zbiór, transport i unieszkodliwianie padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie, która będzie udzielana wyłącznie podmiotom będącym mikroprzedsiębiorstwami, małymi i średnimi przedsiębiorstwami w rozumieniu załącznika nr 1 do rozporządzenia nr 702/2014.

Uwzględniając przepisy unijne zaproponowano, aby łączna wysokość pomocy nie przekraczała:

1) na gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej:

- a) 40 % kwoty udzielonego kredytu bankowego,
- b) 60 % kwoty udzielonego kredytu bankowego, jeżeli inwestycja jest realizowana przez osobę, która w dniu złożenia wniosku o przyznanie kredytu nie ukończyła 40 roku życia i która rozpoczęła działalność rolniczą w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o kredyt,
- c) 60 % kwoty udzielonego kredytu bankowego, jeżeli inwestycja jest prowadzona w dziale specjalnym produkcji rolnej lub gospodarstwie rolnym:
  - położonym na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich lub
  - w zakresie poprawy stanu środowiska naturalnego lub poprawy warunków dotyczących dobrostanu zwierząt wykraczających poza wymagania określone w przepisach UE;

2) w przetwórstwie produktów rolnych 40% kwoty udzielonego kredytu bankowego;

3) w przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków, rybactwie śródlądowym lub wprowadzania do obrotu produktów rybnych 40 % kwoty udzielonego kredytu bankowego.

Kwoty kredytów bankowych na realizację inwestycji nie będą mogły przekraczać równowartości:

- 1) 5 mln zł – dla gospodarstw rolnych i działów specjalnych produkcji rolnej, w zakresie rybactwa śródlądowego lub wprowadzania do obrotu produktów rybnych;
- 2) 10 mln zł – dla podmiotów przetwórstwa produktów rolnych;
- 3) 8 mln zł – dla podmiotów przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków.

Proponuje się zmianę zasady ustalania oprocentowania zarówno dla banków jak i kredytobiorców. Wysokość oprocentowania inwestycyjnych kredytów bankowych będzie uzależniona od stopy referencyjnej WIBOR ustalanej dla pożyczek na rynku międzybankowym udzielanych na okres 3 miesięcy, zaokrąglonej do dwóch miejsc po przecinku, powiększonej o 3 punkty procentowe. Jednocześnie zaproponowano, aby przy ustalaniu wysokości oprocentowania kredytów stosowana była stopa referencyjna WIBOR 3 M ogłaszana na dwa dni robocze przed dniem zawarcia umowy kredytowej, a dla kolejnych 3 miesięcznych okresów ogłaszana na dwa dni robocze przed upływem poprzedniego 3 miesięcznego okresu. Pierwszy 3 miesięczny okres będzie rozpoczynał się w dniu zawarcia umowy kredytowej. Obecnie oprocentowanie tych kredytów ustalane jest w wysokości 1,5 stopy redyskontowej weksli przyjmowanych do redyskonta przez Narodowy Bank Polski w stosunku rocznym. W przypadku kredytów inwestycyjnych ww. oprocentowanie na rzecz banku byłoby płacone w równych częściach przez kredytobiorcę i Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR).

W § 4 proponuje się udzielanie pomocy dla młodych rolników w formie częściowej spłaty kapitału kredytu bankowego przeznaczonego na sfinansowanie części kosztów zakupu użytków rolnych. Warunkiem udzielenia pomocy będzie:

- 1) dołączenie przez kredytobiorcę do wniosku o udzielenie kredytu bankowego planu inwestycji, którego realizacja powinna rozpocząć się w okresie 9 miesięcy od dnia zawarcia umowy kredytowej i który powinien zawierać m.in. opis sytuacji wyjściowej i opis sytuacji gospodarstwa rolnego po otrzymaniu pomocy, opis działań podejmowanych na nabytych użytkach rolnych, a także zobowiązanie, iż

kredytobiorca w wyniku realizacji planu inwestycji w okresie 18 miesięcy od rozpoczęcia działalności rolniczej spełni wymogi wynikające z art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347, z 20.12.2013, str. 608);

- 2) posiadanie kwalifikacji zawodowych, potwierdzone odpowiednim świadectwem lub dyplomem.

W przypadku gdy młody rolnik, nie będzie posiadał odpowiednich kwalifikacji zawodowych, będzie mógł uzyskać pomoc, pod warunkiem złożenia oświadczenia, zawierającego zobowiązanie do uzyskania tych kwalifikacji w okresie 3 lat od dnia udzielenia kredytu bankowego.

Szczegółowy wykaz kierunków studiów, zawodów i specjalności oraz tytułów kwalifikacyjnych w zakresie rolnictwa, a także rodzaje dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych określono w załączniku nr 3 do projektu rozporządzenia. Proponuje się, aby łączna wysokość pomocy dla gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego produkcji rolnej prowadzonego przez młodego rolnika nie przekroczyła 60% kwoty kredytu i nie była wyższa niż 280 tys. zł, przy czym pomoc byłaby wypłacana w dwóch ratach, tj.:

- 1) pierwsza rata – w wysokości 80% bezpośrednio po zakupie użytków rolnych;
- 2) druga rata – w wysokości 20% po 5 latach od dnia zawarcia umowy kredytowej, pod warunkiem realizacji planu inwestycji i w przypadku osób, które nie posiadały w dniu udzielenia kredytu odpowiednich kwalifikacji zawodowych w zakresie rolnictwa dostarczenia w okresie 3 lat od dnia udzielenia kredytu bankowego dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych.

W przypadku preferencyjnych kredytów na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę proponuje się utrzymanie przepisów dotyczących udzielania dopłat do tych kredytów w dostosowaniu do przepisów rozporządzenia nr 702/2014 oraz w ramach pomocy de

minimis. Ponadto proponuje się, aby tak jak dotychczas szkody były szacowane w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce ich wystąpienia. Zaproponowano także utrzymanie przepisów dotyczących trybu powoływania komisji, natomiast w odniesieniu do składu komisji zaproponowano, aby jednym z członków komisji był przedstawiciel ośrodka doradztwa rolniczego. Proponuje się również, aby komisja dołączała do protokołu dokumentację fotograficzną szkód, co powinno przyczynić się do wyeliminowania zastrzeżeń odnośnie prac komisji szacującej straty. Wysokość pomocy nie będzie mogła przekroczyć:

- 1) 80% kwoty obniżenia dochodu obliczonego zgodnie z art. 25 ust. 6 rozporządzenia nr 702/2014 albo 80% kwoty intensywności pomocy brutto z tytułu szkód w środkach trwałych służących do prowadzenia działalności rolniczej, o których mowa w art. 25 ust. 7 rozporządzenia nr 702/2014;
- 2) 90 % kwoty obniżenia tego przychodu albo 90% kwoty intensywności pomocy brutto z tytułu szkód w środkach trwałych służących do prowadzenia działalności rolniczej – dla działów specjalnych produkcji rolnej lub gospodarstw rolnych położonych na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Wysokość oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji rolnej po wystąpieniu niekorzystnych zjawisk atmosferycznych będzie zmienna i będzie uzależniona od wysokości stopy referencyjnej WIBOR ustalonej dla pożyczek na rynku międzybankowym udzielanych na okres 3 miesięcy powiększonej o 3 punkty procentowe. Kredytobiorca, który ubezpieczy co najmniej 50% upraw rolnych lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich zapłaci oprocentowanie w wysokości 0,2 oprocentowania płaconego bankowi, natomiast w przypadku braku umowy ubezpieczenia kredytobiorca zapłaci odsetki stanowiące różnicę pomiędzy oprocentowaniem należnym bankowi, a połową dopłaty, która będzie stosowana dla kredytobiorców, którzy będą posiadać umowę ubezpieczenia co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich. W przypadku kredytów bankowych zaciąganych na odtworzenie zniszczonych środków

trwałych, kredytobiorca zapłaci oprocentowanie w wysokości połowy oprocentowania należnego bankowi, tj. w wysokości zaproponowanej dla kredytów inwestycyjnych.

W § 10 zaproponowano nowe stawki pomocy w zakresie zbioru i transportu padłych zwierząt gospodarskich z gatunku świnie oraz dostosowano przepisy projektowanego rozporządzenia do przepisów rozporządzenia 702/2014. Stawki zostały wyliczone na podstawie danych zgromadzonych w ARiMR w zakresie dotychczas udzielanej pomocy. Pomoc będzie udzielana, jeżeli cena usługi wykonanej przez podmiot utylizacyjny za jedną sztukę padłego zwierzęcia gospodarskiego nie przekroczy:

1) w zakresie zbioru i transportu:

- a) 127,55 zł - w przypadku bydła, owiec, kóz lub koni,
- b) 90,00 zł - w przypadku świń o masie ciała powyżej 110 kg,
- c) 50,00 zł - w przypadku świń o masie ciała powyżej 50 do 110 kg,
- d) 18,00 zł - w przypadku świń o masie ciała powyżej 20 do 50 kg,
- e) 3,00 zł - w przypadku świń o masie ciała do 20 kg;

2) w zakresie unieszkodliwiania:

- a) 195,52 zł - w przypadku bydła lub koni mających co najmniej 12 miesięcy życia,
- b) 58,66 zł - w przypadku owiec lub kóz oraz bydła lub koni mających mniej niż 12 miesięcy życia,
- c) 58,66 zł - w przypadku świń o masie ciała powyżej 110 kg,
- d) 32,26 zł - w przypadku świń o masie ciała powyżej 50 do 110 kg,
- e) 14,66 zł - w przypadku świń o masie ciała powyżej 20 do 50 kg,
- f) 2,93 zł - w przypadku świń o masie ciała do 20 kg.

Jednocześnie mając na względzie, że wysokość udzielonej pomocy nie może przekroczyć poniesionych kosztów, dla producentów rolnych będących rolnikami ryczałtowymi w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług – koszty będą wyliczane według ceny brutto, a dla pozostałych producentów rolnych rozliczających podatek VAT na zadach ogólnych - według ceny netto.

W § 12 zaproponowano przepisy umożliwiające udzielanie przez ARiMR pomocy finansowej dla producentów rolnych, którym został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw

rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody stanowiące co najmniej 70% powierzchni upraw rolnych lub 70% upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Propozycja ta ma na celu uniknięcie dokonywania zmian w rozporządzeniu każdorazowo po podjęciu uchwały przez Radę Ministrów o ustanowieniu programu pomocy dla rolników poszkodowanych wskutek zdarzeń losowych od nich niezależnych. Proponuje się, aby pomoc była udzielana do wysokości równowartości 15.000 euro, zgodnie z przepisami:

- a) rozporządzenia nr 1408/2013 oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej albo
- b) rozporządzenia nr 702/2014 oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Pomoc byłaby przyznawana, w drodze decyzji kierownika biura powiatowego ARiMR właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego, na wniosek producenta rolnego złożony na formularzu opracowanym i udostępnionym na stronach internetowych administrowanych przez ARiMR. Do wniosku producent rolny będzie dołączał w przypadku pomocy udzielanej zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1408/2013:

- 1) kopię protokołu oszacowania szkód, sporządzonego przez komisję, powołaną przez wojewodę zawierającego informację, o powierzchni upraw rolnych lub upraw w szklarniach lub w tunelach foliowych, na której wystąpiły szkody stanowiące co najmniej 70% powierzchni tych upraw,
- 3) oświadczenia albo zaświadczenia dotyczące pomocy *de minimis* oraz informacje niezbędne do udzielenia tej pomocy, o których mowa w art. 37 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

W przypadku pomocy udzielanej zgodnie z rozporządzeniem nr 702/2014 producent rolny zobowiązany będzie do załączenia kopii protokołu oszacowania szkód sporządzonego przez komisję zawierającego informację, o powierzchni upraw rolnych lub upraw w szklarniach lub w tunelach foliowych, na której wystąpiły szkody stanowiące co najmniej 70% powierzchni tych upraw, informacji dotyczących wnioskodawcy i

prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz informacji o otrzymanej pomocy publicznej, o których mowa w art. 37 ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Z uwagi na to, iż pomoc ta będzie uruchamiana po wystąpieniu szkód spowodowanych przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne proponuje się, aby Prezes ARiMR podawał do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez ARiMR oraz co najmniej w jednym dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym, najpóźniej 14 dni przed rozpoczęciem terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, informację o możliwości składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wysokość stawki pomocy. Wysokość pomocy będzie ustalana jako iloczyn deklarowanej przez rolnika we wniosku powierzchni zniszczonych co najmniej w 70% upraw rolnych lub upraw w szklarniach lub w tunelach foliowych oraz odpowiedniej stawki pomocy. Wysokość pomocy będzie pomniejszana o połowę, jeżeli w dniu wystąpienia szkód w uprawach rolnych lub uprawach w szklarniach lub w tunelach foliowych co najmniej 50% powierzchni upraw, z wyłączeniem łąk i pastwisk, w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej nie byłoby ubezpieczonych co najmniej od jednego z ryzyk wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 3 projektowanego rozporządzenia.

W § 13 zaproponowano, aby do umów zawartych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia miały zastosowanie przepisy dotychczasowe.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2015 r. i z tym dniem utracą moc przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 22, poz. 121, z późn. zm.). Jednocześnie zaproponowano, aby przepisy § 10 weszły w życie z dniem 1 listopada 2014 r. aby umożliwić Agencji zawarcie umów na 2015 r. z podmiotami prowadzącymi zbiór, transport i unieszkodliwianie padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie.

Projekt rozporządzenia zostanie przesłany Komisji Europejskiej celem notyfikacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia

zostanie zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia został umieszczony w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów na 2014 r.

Opracowano:
w Departamencie Finansów:

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Finansów

Grażyna Madej

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym:

Z-ca DYREKTORA
Departamentu Prawno-Legislacyjnego

Mariola Adamczyk

Akceptował:

SEKRETARZ STANU

Kazimierz Plocke

Nazwa projektu
projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące
MRiRW

Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu
Sekretarz Stanu w MRiRW Kazimierz Plocke

Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu
Aleksandra Szelałowska, Dyrektor Departamentu Finansów, tel. 22 623 17 64, 22 623 20 21, aleksandra.szelałowska@minrol.gov.pl.

Data sporządzenia

2014.07.

Źródło:

Decyzja Kierownictwa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 czerwca 2014 r.

Nr w wykazie prac .....

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Wydanie nowego rozporządzenia w miejsce aktualnie obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, wynika z potrzeby dostosowania przepisów krajowych dotyczących udzielania pomocy gospodarstwu rolnym, działom specjalnym produkcji rolnej, podmiotom przetwórstwa produktów rolnych, w przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków, w rybactwie śródlądowym lub w zakresie wprowadzania do obrotu produktów rybnych do nowych przepisów Unii Europejskiej dotyczących udzielania pomocy publicznej. Ponadto zarówno banki i Ministerstwo Finansów wskazują na konieczność zmiany warunków stosowania dopłat do oprocentowania kredytów preferencyjnych. W związku z pojawiającymi się w ostatnim czasie praktycznie corocznie niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi niszczącymi znaczne arealy upraw rolnych, niezbędne jest stworzenie stałego mechanizmu udzielania pomocy poszkodowanym producentom rolnym, zamiast corocznie uruchamianych na podstawie uchwały Rady Ministrów programów pomocy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W projektowanym rozporządzeniu proponuje się:

- uwzględniając dotychczasowe doświadczenia utrzymanie dotychczasowych form pomocy określonych w obowiązującym rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- stworzenie odrębnych warunków udzielania pomocy dla młodych rolników w formie częściowej spłaty kapitału kredytu bankowego przeznaczonego na sfinansowanie części kosztów zakupu użytków rolnych,
- zmianę zasady ustalania oprocentowania zarówno dla banków jak i kredytobiorców. Wysokość oprocentowania kredytów bankowych będzie uzależniona od stopy referencyjnej WIBOR ustalonej dla pożyczek na rynku międzybankowym udzielanych na okres 3 miesięcy powiększonej o 3 punkty procentowe, przy czym w przypadku kredytów inwestycyjnych byłoby ono płacone w równych częściach przez kredytobiorcę i ARiMR,
- uregulowanie udzielania przez ARiMR pomocy finansowej dla producentów rolnych, którym został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody stanowiące co najmniej 70% powierzchni upraw rolnych lub 70% upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W wielu państwach członkowskich UE w tym w Austrii, Belgii, Francji, Niemczech, Finlandii istnieje system preferencyjnych kredytów m.in. z dopłatami do oprocentowania (np. Francja czy Czechy) na realizację inwestycji w gospodarstwach w rolnych, dla młodych rolników oraz na przetwórstwo rolno-spożywcze. W niektórych państwach preferencyjne kredyty udzielane są przez banki normalnie funkcjonujące na rynku, często wyspecjalizowane w udzielaniu tego typu kredytów. Natomiast w Niemczech kredyty te udzielane są za pośrednictwem Rentowego Banku Rolnego, którego właścicielem jest państwo. Również w Grecji wsparcie kredytowe realizowane jest głównie w oparciu o instytucję Narodowego Funduszu Przedsiębiorczości i Rozwoju (ETEAN). Obok preferencyjnych kredytów w części państw udzielana jest pomoc w formie gwarancji i poręczeń spłaty kredytów, a np. w Holandii udzielane są wyłącznie poręczenia i gwarancje spłaty kredytów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt												
Grupa	Liczba podmiotów	Źródło danych							Oddziaływanie			
- producenci rolni, oraz - podmioty prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa produktów rolnych, przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków, rybactwa śródlądowego lub wprowadzania do obrotu produktów rybnych	ok.1.355.800 70	Wnioski o płatności bezpośrednie Na podstawie danych ARiMR							Umożliwienie ubiegania się o pomoc w formie preferencyjnych kredytów			
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa									Dostosowanie obowiązujących procedur oraz umów z bankami i podmiotami utylizacyjnymi do nowych przepisów			
Banki udzielające preferencyjne kredyty	6	Umowy z ARiMR							Dostosowania procedur dotyczących udzielania preferencyjnych kredytów do nowych przepisów			
Podmioty utylizacyjne (przewidywana liczba unieszkodliwionych padłych zwierząt – 7,5 mln szt.)	ok.12	Umowy z ARiMR							Dostosowanie procedur dotyczących realizacji pomocy w zakresie zbioru, transportu lub unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub koni do nowych przepisów			
(dodaj/usuń)												
5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji												
<p>Projekt rozporządzenia został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej RCL, w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a informacja o konsultacjach zostanie opublikowana na stronie MRiRW. Konsultacje są dostępne dla wszystkich zainteresowanych osób.</p> <p>Projekt został także skierowany do następujących podmiotów:</p> <p>Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Związku Zawodowego Rolnictwa „SAMOOBRONA”, Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Związku Zawodowego Rolników „OJCZYŻNA”, Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”, Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, Krajowej Rady Spółdzielczej, Krajowej Rady Izb Rolniczych, Federacji Związków Pracodawców - Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Rady Gospodarki Żywnościowej, Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Związku Zawodowego Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego „Solidarność”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Konfederacji LEWIATAN, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Związku Rzemiosła Polskiego, Business Center Club, Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Federacji Regionów i Komisji Zakładowych Solidarność '80, Krajowej Federacji Producentów Zbóż, PROM - Polskiej Rady Organizacji Młodzieżowych, Związku Banków Polskich, Krajowego Związku Banków Spółdzielczych, Polskiej Izby Technologii i Wyrobów Naturalnych, Polskiej Izby Gospodarczej Maszyn i Urządzeń Rolniczych, Związku Pracodawców Przemysłu Utylizacyjnego, Animal By Products - Polskiego Związku Przetwórców.</p> <p>Wyniki konsultacji zostaną omówione po ich zakończeniu.</p>												
6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)

Dochody ogółem																					
budżet państwa																					
JST																					
pozostałe jednostki (oddzielnie)																					
Wydatki ogółem							241	350	444	521	581	646									
budżet państwa							241	350	444	521	581	646									
JST																					
pozostałe jednostki (oddzielnie)							241	350	444	521	581	646									
Saldo ogółem							241	350	444	521	581	646									
budżet państwa																					
JST																					
pozostałe jednostki (oddzielnie)																					
Źródła finansowania		Budżet państwa – plan finansowy Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dotacja na realizację zadań ustawowych																			
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Ze względu na to, iż przepisy wspólnotowe w zakresie udzielania pomocy państwa będą obowiązywać do 2020 r., przedstawiono skutki na lata 2015-2020. Wyliczenia dokonane zostały na podstawie danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.																			

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	6	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł)	duże przedsiębiorstwa sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych	43,5	123,2	191,8	250,2	299,9	342,2	1.250,8	
	duże przedsiębiorstwa sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw dopłaty do oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji	16,1	42,8	64,7	80,8	88,0	88,0	380,4	
	Młodzi rolnicy – częściowa spłata kapitału	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00	100,00	500,00	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw - pomocy w zakresie zbioru, transportu lub unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich	101,0	103,6	106,2	108,7	111,3	114,0	644,8	
	duże przedsiębiorstwa sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw dopłaty	0	0,1	0,9	1,2	1,5	1,6	5,3	

	do oprocentowania kredytów inwestycyjnych oraz studenci –realizacja poręczeń i gwarancji spłaty kredytów porę							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne		Wejście w życie projektu rozporządzenia powinno przyczynić się do modernizacji, a przez to poprawy konkurencyjności gospodarstw rolnych, podmiotów prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa produktów rolnych, przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków, rybactwa śródlądowego lub wprowadzania do obrotu produktów rybnych oraz do bezpieczeństwa epizootycznego kraju.						
	(dodaj/usuń)	Zapewnienie bezpieczeństwa epizootycznego kraju						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Ze względu na to, iż przepisy wspólnotowe w zakresie udzielania pomocy państwa będą obowiązywać do 2020 r., przedstawiono skutki na lata 2015-2020							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia przez wspieranie rozwoju i modernizacji gospodarstw rolnych, działów specjalnych produkcji i zakładów przetwórstwa produktów rolnych, przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków lub rybactwa śródlądowego powinno przyczynić się do wzrostu miejsc pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: rolnictwo	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Udzielanie pomocy w zakresie zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa epidemiologicznego kraju.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Zawarcie przez ARiMR umów z bankami i podmiotami utylizacyjnymi.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
<p>Ewaluacja efektów będzie następowała corocznie na podstawie przedkładanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa stosownie do przepisów ustawy dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 98, poz. 634, z późn. zm.) sprawozdań z działalności tej Agencji. Miernikami będą liczba udzielonych kredytów, liczba udzielonych gwarancji i poręczeń spłaty kredytów inwestycyjnych lub studenckich, liczba zebranych padłych zwierząt.</p>		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		